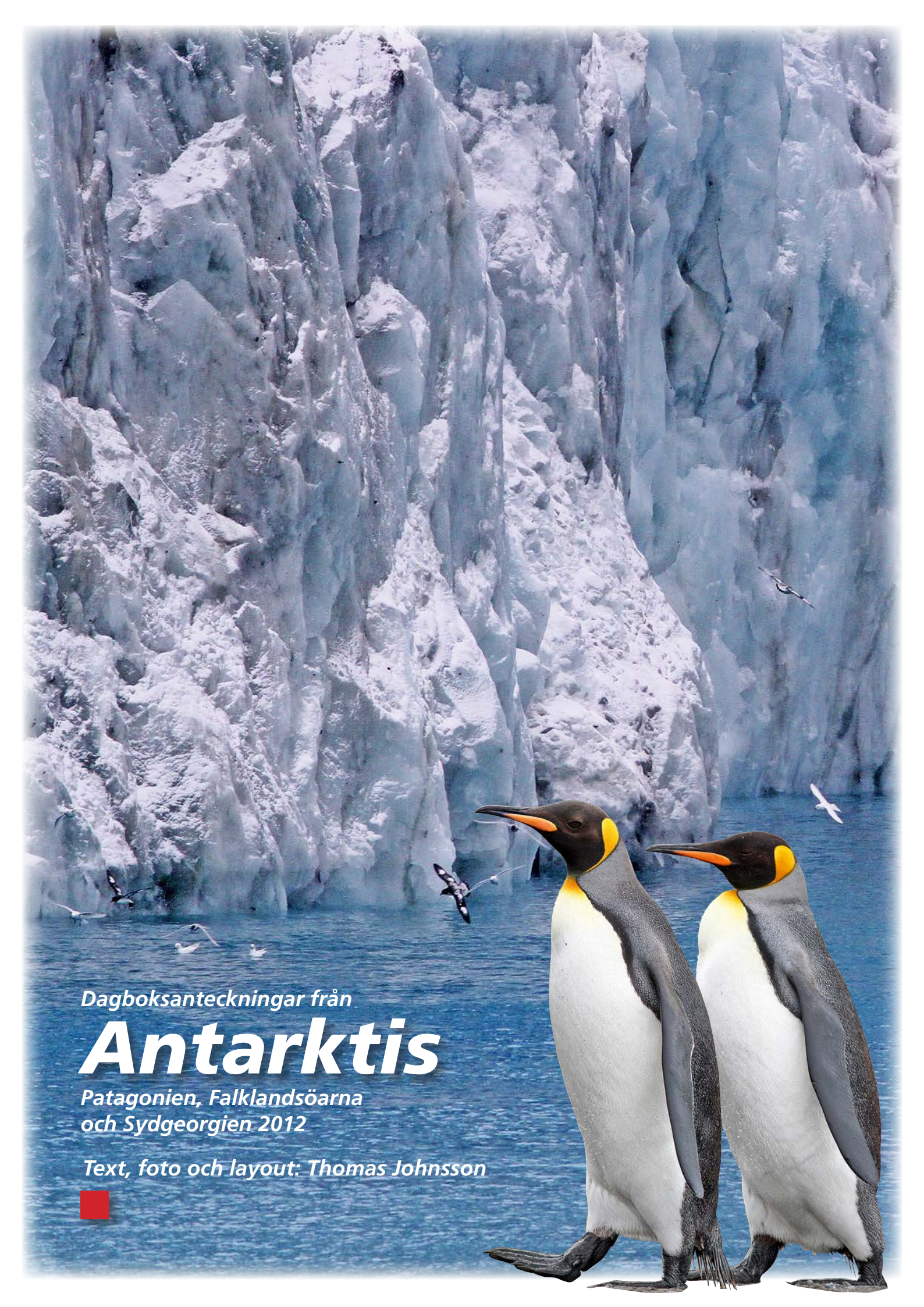

A full-page photograph of an Antarctic landscape. In the foreground, two King penguins stand on a blue-tinged ice surface, facing left. Behind them, a massive, jagged ice cliff rises steeply. Several albatrosses are seen in flight around the penguins and near the base of the ice wall. The sky is a pale, hazy blue.

Dagboksanteckningar från

Antarktis

*Patagonien, Falklandsöarna
och Sydgeorgien 2012*

Text, foto och layout: Thomas Johnsson

Dagboksanteckningar
från

Antarktis

Patagonien, Falklands-
öarna och Sydgeorgien

Innehåll

Dag 1	Flyg Köpenhamn - Buenos Aires	4
Dag 2	Stadsrundtur i Buenos Aires	4
Dag 3	Flyg Buenos Aires - Puerto Madryn	6
Dag 4	Utflykt kring Valdés halvön	7
Dag 5	Till havs, mot Falklandsöarna	9
Dag 6	"-	10
Dag 7	Falklandsöarna: Carcass Island, Saunders Island	11
Dag 8	Falklandsöarna: Port Stanley	15
Dag 9	Till havs, mot Sydgeorgien	18
Dag 10	"- jämte Shag Rocks	18
Dag 11	Sydgeorgien: Elsehul, Rightwhale Bay	20
Dag 12	Sydgeorgien: Salisbury Plain och Prion Island	24
Dag 13	Sydgeorgien: Stromness och Grytviken	28
Dag 14	Sydgeorgien: Gadthuk, St. Andrews Bay, Royal Bay	30
Dag 15	Sydgeorgien: Gold Harbour, Drygalski Fjord	32
Dag 16	Scotiahavet	33
Dag 17	"-	33
Dag 18	Antarktis: Elefantön, Gibbs Island	34
Dag 19	Antarktis: Aitcho -, Half Moon - och Deception Island	37
Dag 20	Antarktis: Enterprice-, Cuverville Island, Paradise H	40
Dag 21	Antarktis: Neko Harbour och Melchoir Island	42
Dag 22	Drake-passagen	43
Dag 23	"- jämte Beaglekanalen	44
Dag 24	Ushuaia och flyg till Buenos Aires	45
Dag 25	Buenos Aires och flyg till London	46
Dag 26	London och flyg till Kastrup	46

Resan arrangerades av nedanstående två resebolag:

Hakremspingviner

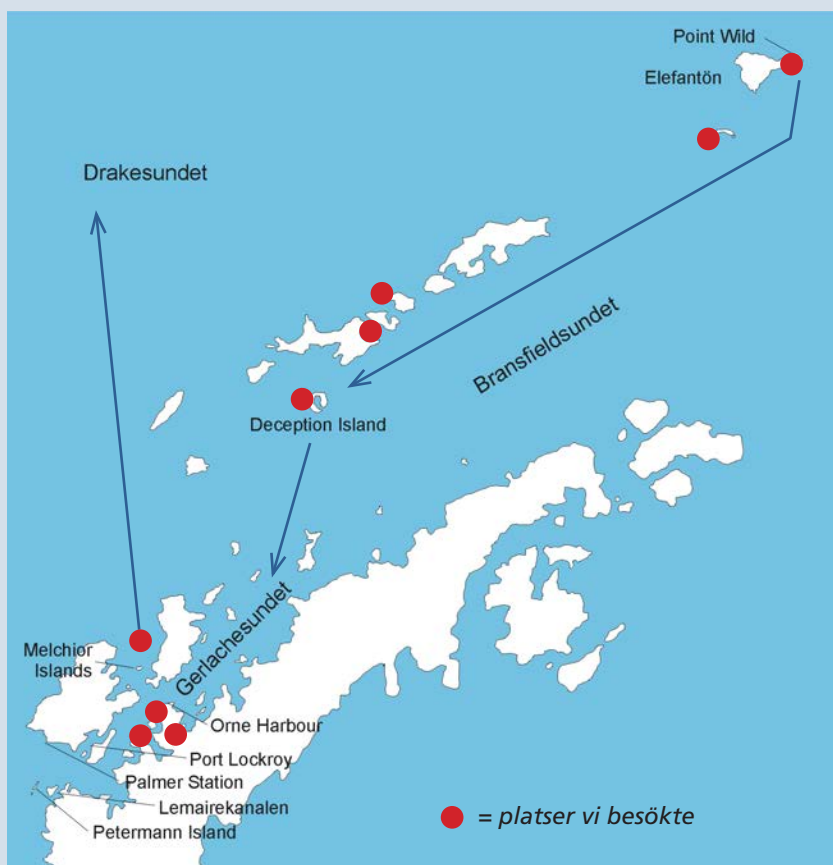
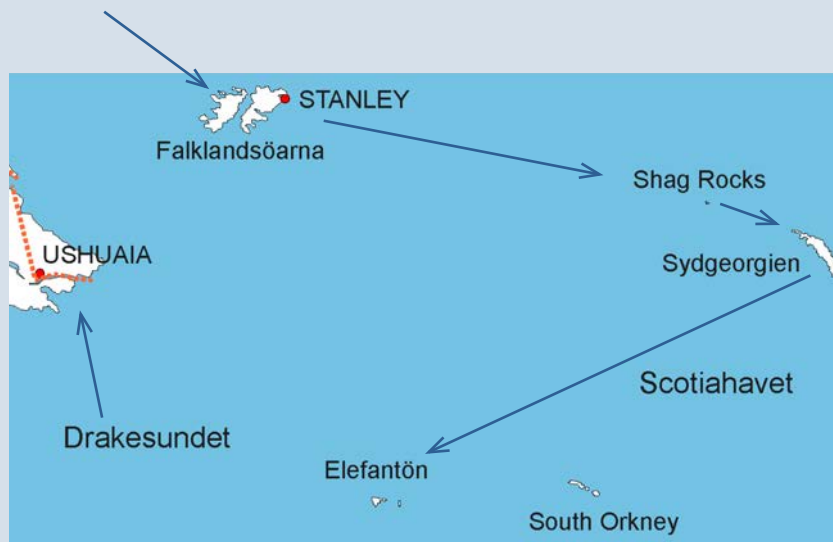
PolarQuest

POLAR
LATITUDES

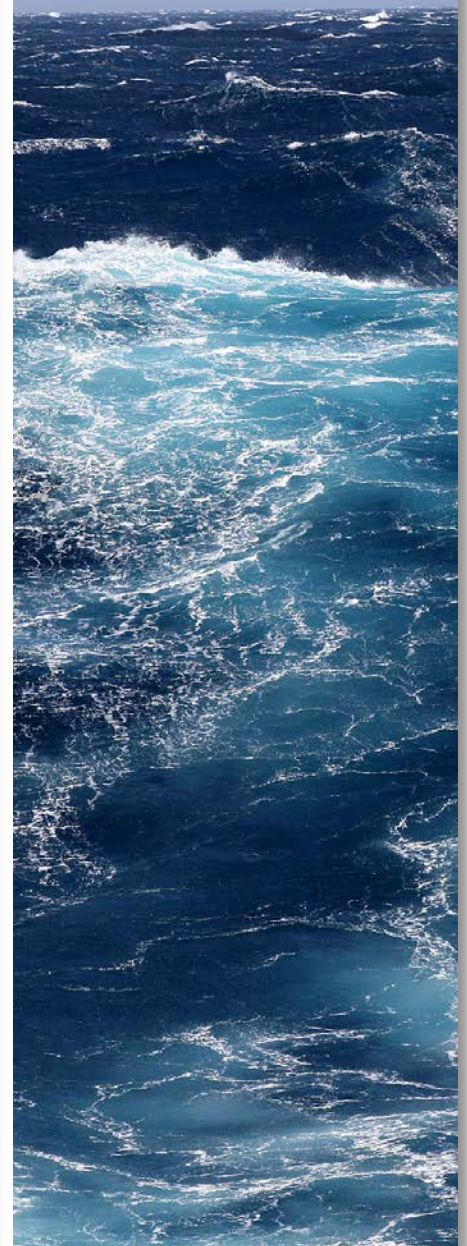
Syftet med resan var...

att besöka Buenos Aires och Patagonien i Argentina, Falklands-öarna, Sydgeorgien och den Antarktiska halvön, och då för att fotografera natur, människor och kultur på de olika platserna. Trots ett mycket hårt klimat har människorna lämnat spår på många av de platser vi besökte, som upptäcktsresanden men kanske främst som val- och säljägare under 1900-talets första hälft.

Efter några dygn på det argentinska fastlandet, gick vi ombord på fartyget Ocean Nova, som under tre veckor tog oss från Puerto Madryn, via resmålen enligt kartan nedan, till Ushuaia på Eldslandet. En spännande expeditionsresa, som gav oss mängder med upplevelser.

"Det finns all anledning att ha respekt för havet och de krafter som frigörs där!", sa den landkrabba jag nu - en gång för alla - är.

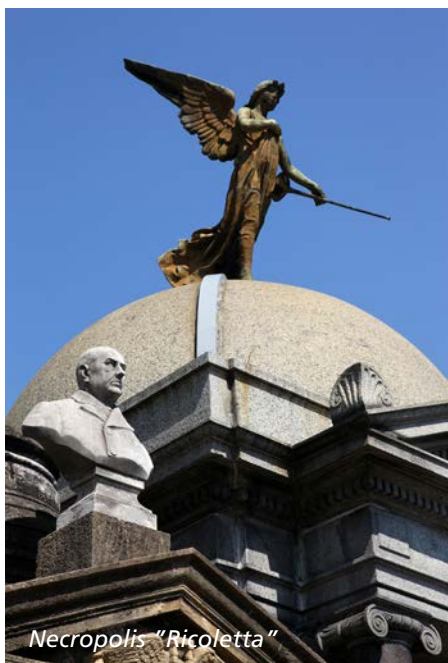
OBS! Reseberättelsen bör helst förvaras i fryboxen och läsas med handskar på!

Argentiska biffar är bäst i världen

Argentina

Argentina är det näst största landet i Sydamerika, bildat som en federation av 23 provinser och en självständig stad vid namn Buenos Aires. Argentina är det åttonde största landet i världen till ytan och är befolkningsmässigt den fjärde största spansktalande nationen efter Mexiko, Colombia och Spanien. Dess kontinentala område sträcker sig mellan bergskedjan Anderna i väster och Atlanten i öster. Argentina gränsar till Paraguay och Bolivia i norr, Brasilien och Uruguay i nordost, och Chile i väst och syd. Argentina gör anspråk på de brittiska utomeuropeiska territorierna Falklandsöarna/Malvinerna, Sydgeorgien och Sydsandwichöarna. De gör även anspråk på en del av Antarktis, även om processen med olika länders anspråk på delar av Antarktis avbröts av Antarktisdraget (ur Wikipedia).

Necropolis "Ricoletta"

Berättelsen om...

Antarktis

Patagonien, Falklandsöarna och Sydgeorgien
..men vi börjar i Buenos Aires

Dag 1 (fredagen den 19 oktober)

Inköp av särskilda kläder och en noggrann packning har tagit relativt mycket tid de senaste veckorna – men nu är allt klart; Jola kör mig ner till järnvägsstationen och jag tar Öresundståget klockan 12:26 till Kastrups flygplats. Väl där äter jag "det gamla vanliga" inför utflykter i världen, d v s en räksandwich och en stor starköl, och köper en liten flaska av vardera Gammeldansk och Dr Nielsens bitter, universalmedicinen mot allt. Färden går sedan till London och vidare därifrån till Buenos Aires med Brittish Airways. En flygresor som tar hela 13 timmar och 40 minuter. Jag sover dock gott på flyget, hela sju timmar!

Dag 2 (lördagen den 20 oktober)

När vi landar på **Buenos Aires internationella flygplats** klockan 07:45 (lokal tid, svensk tid är 12:45; Vi ligger alltså fem timmar före argentinsk tid!), ser vi att det är mulet och det regnar lätt. Vi blir upphämtade med buss och körda till Hotel Americas Tower, ett fyrstjärnigt hotell ett kvarter in från stadens huvudgata, 9 juli-Avenyn. Jag ser några olika arter duvor och minst en rovfågel, en chimagokarakara.

Klockan tolv blir det lunch på hotellet och två timmar senare ger vi oss av på en guidad tur genom staden. Nu har molnen skingrats och solen lyser skönt, ca 25 grader C. Vi besöker bl a den välkända "necropolis", **Ricoletta**, där stadens och landets rikaste kan begravas i ett "litet hus". Här ligger även Evita Peron begravd – och på hennes lilla begravningshus finns än idag dagsfärska blommor placerade. Vi förstår att hon var uppskattad under sin tid som presidenten Juan Perons hustru. Hon värnade bl a de många fattiga i landet! För några decennier sedan var markpriset (per kvadratmeter) på denna plats det absolut högsta i världen.

Utanför kyrkogårdens entré står ett jättelikt fikusträd, där man fått stötta upp de imponerande grenarna med rejäla stöttor och på en sidogata har man en marknad för allehanda prylar. De små nätta öronduvorna är vanligt förekommande vid olika grönytor inom staden.

Nästa anhalt blir ett besök i hamnen för att titta på **korvetten "Uruguay"**, det fartyg som räddade vår egen Otto von Nordensköld från ett kritiskt läge nere i Antarktis år 1903; hans fartyg Antarctica hade

skruvats sönder av isen. Man förvånas över att man med ett så litet skepp, som Uruguay, vågade fara ända till Antarktis på en riskfylld räddningsaktion. Det hela slutade dock lyckligt för alla inblandade! Nere i hamnen har man byggt mängder med höghus och skapat ett rent och snyggt område, en väldig kontrast sedan ja var här förra gången för 23 år sedan.

La Boca, det färggranna kvarteret längre in i hamnområde, blir nästa mål. Här möts vi av ett trevligt folkliv, mängder med restauranger, glada musiker och duktiga tangodansare. Kvarteren kom till genom att folk tog vara på material från upphuggna fartyg, d v s trä, plåt och liknande, och byggde med detta sin egen färggranna stadsdel. La Boca har en egen fotbollsarena och en relativt nybyggd travbana. Välkände fotbollsspelaren Maradona kommer härifrån, så fotboll känns nästan heligt för folket i La Boca! När man skulle färgsätta stadion, sa man att det första skepp som anlöpte hamnen, fick avgöra vilka färgerna skulle vara. Det blev ett svenskt fartyg, så därför målades stadion gul och blå! I en liten park noterar jag en blåglänsande glanskostare och några gråsparvar samt talrikt överflygande gråbröstade storsvalor.

När vi återvänder till hotellet passerar vi presidentens residens, **La Casa Rosada**. När jag var här 1989 på hösten demonstrerade "de galna mödrarna" utanför residenset, då de ville veta vad som hänt deras nära och kära under militärdiktaturens hårda dagar. Vi passerar även det gamla operahuset **Teatro Colon**, som är en av världens viktigaste teaterscener och berömt för sin otroliga akustik.

Buenos Aires är en stad med ofantliga klasskillnader; Allt från gatuförsäljare som bor i en otäck kåkstad mitt i staden till oerhört rika, som bebor det stiligaste husen och lägenheterna, ofta omgivna av vackra parker. Priset för en lägenhet i de mest exklusiva kvarteren kan vara upp till 25-30 000 kronor per kvadratmeter! Antalet invånare i Buenos Aires är drygt 14 miljoner(!) och i landet i sin helhet drygt 40 miljoner. I början av 1900-talet var Argentina ett av världens rikaste länder, med stor export av jodbruksprodukter och kött. Under denna tid var det många sydeuropéer som kom till landet för att söka lyckan. På 1980-talet sa man att argentinaren – lite lätt generaliserande – är en italienare som talar spanska men som helst vill vara som en engelsman. Om det fortfarande stämmer efter det bittra Falklandskriget vet jag inte.

I o m att solen flödar från en molnfri himmel och träd och växter står i sin nyutsprungna skönhet, tränger sig vårkänslorna, på ett behagligt sätt, in i kropp och själ! Man känner sig både glad och upprymd!

I väntan på middagen sätter jag mig i baren och tar en god argentinsk öl ("Quilmes"), därefter går jag ner till **9 juli-Avenyn** för att fotografera den mäktiga obelisk, som står i mitten av den breda gatan. På många ställen står blå jakarandaträd i full blom. Den här gatan lär vara världens största, även om kineserna numera hävdar att den ligger i Kina. Jag får bra bilder på gatan med sin obelisk men varnas flera gånger för att skylta med mina kameror, då risken är uppenbar att man kan bli utsatt för ett rån.

Klockan 20:00 åker vi iväg med bussen till en **tangorestaurang**.

Obelisen vid 9 juli-avenyn

Vi bjuds på en trerättersmiddag med argentinskt rödvin från Mendoza. Den grillade biffen smakar underbart gott, liksom förrättens inbakade mozzarellaost och efterrättens brulépudding. Restaurangen har högt i tak och alla väggar är svartmålade och på ena långsidan finns en jättelik bar, även den i svart. Efter måltiden bjuds vi på en oförglömlig tangoshow. Fyra musiker på piano, kontrabas, bandolero (ett litet dragspel som hålls på knäet) och en violinist. En kvinnlig och en manlig sångare, som sjunger hjärtskärande om kärlekens smärta och sex tangodansare, som utför synnerligen ekvilibristiska tangodanser med en mycket sensuell utstrålning, där männen är män och kvinnorna är kvinnor - inte så olik flamenco-dansen i Spanien. Denna kväll existerar inte begreppet "hen" ens i den mest feministiska sinnebild!

Vi återvänder till vårt hotell och är nu så trötta att det är svårt att hålla ögonlocket öppet. Vi är dock mycket nöjda med dagen - vi har fått en bra bild av staden.

Dag 3 (söndagen den 21 oktober)

Jag vaknar klockan sju men hade gärna "legat och dragit mig" ytterligare några timmar.

Efter en god frukost bär det av till inrikesflygplatsen **Jorge Newberry Airpark** för att resa till Puerto Madryn, där vårt fartyg hämtar oss imorgon eftermiddag. Flyget går klockan 11:40 och resan till **Trelew** tar cirka två timmar och är cirka 150 mil lång. Argentina är, som ni förstår, stort; cirka sex gånger större än Sverige!

När vi stiger ur planet är det svalt och blåsigt. En buss tar oss till hamnstaden **Puerto Madryn**.

Längs vägen, som är nyanlagd och går genom Patagoniens torra buskstäpper, ser vi djur som guanacos och kalkongam. I den här delstaten - **Provincia del Chubut** - bor cirka en halv miljon invånare, ursprungligen folk som flyttat hit från Wales i Storbritannien, och cirka 5 miljoner får. Hela 1,5 miljoner får dog för några år sedan till följd av torkan (det regnar i vanliga fall inte mer än 200 mm per år) och ett vulkanutbrott i Chile, som förde in flygaska över området. Innan européerna kom hit på 1500-talet beboddes området av indianer, bl a de s k patagones (storfötterna), som levde av att jaga just guanacos.

Vid 1500-tiden tar vi in på "Hotel Peninsula Valdes". Staden hyser 80 000 invånare, som bl a är sysselsatta i det stora aluminiumverket och med djuphavsfiske ute på Atlanten. Jag går en promenad längs med stranden och ut på en lång pir. Det är för närvarande ebb (skillnaden mellan flod och ebb är ca 4 meter). Det är söndag och även "Mors dag" i Argentina, så det är många som är ute och flanerar.

Av fåglar noterar jag många dominikanertrutar, några stordoppingar (en stor, rödhalsad doppingart), flera sydliga jättestormfåglar, sydamerikanska tärnor i häckningstagen, vitgumpsvalor (ej olika våra hussvalor), gråsparvar och en större kiskadi med vit rand runt huvudet och gul mage samt en mås som inte är olik vår skrattnås, sydamerikansk skrattnås.

Dagen avslutas på en restaurang och en trerättersmåltid. Vinet denna gång blir ett Chardonnay från Mendoza och huvudrätten blir

fisk. Ikväll sätter jag på scopolaminplåstret mot sjösjuka, med en förhoppning om att det verkligen ska motverka sjösjukan. Vi somnar ovaggade denna kväll!

Dag 4 (måndagen den 22 oktober)

Idag vaknar vi redan klockan 04:30, noterar att vädret är lugnt om än lite kyligt så här på morgonen. Efter tidig frukost far vi strax efter klockan sex – samtidigt som solen går upp - iväg till den lilla byn **Pyramides** ute på **Valdeshalvön**. Här bor cirka 300 människor och turistnäringen är en viktig del i det lilla samhället. Vi utrustas med röda livvästar och går ombord på en katamaran, som ska ta oss ut i den skyddade bukten **Golfo Nuevo**. I denna bukt finns för närvarande honor och kalvar av den stora sydliga rätvalen. Här har honorna varit några månader; parat sig med lämplig hane, fött sina ungar i det relativt varma vattnet och låtit dem växa till sig. Honorna diar fortfarande sina ungar. En kalv dricker ungefär 120 liter ytterst näringsrik mjölk per dag, där honorna konsumerar sitt eget fett för att kunna producera mjölken. En sydlig rätval eller sydkapare, som den också heter, kan väga upp till 40 ton (!) och bli 17 meter lång. Vår guide berättar att det finns omkring 1 200 exemplar av sydlig rätval i buktarna runt Valdeshalvön. Hela halvön är avsatt som ett världsarv i FN:s lista.

Utflykten tar drygt 90 minuter och den blir synnerligen lyckad. Vi har turen att få se följande:

- Ett stort antal sydliga rätvalar med ungar. De kommer ibland på endast ett tiotal meter från vår båt, går upp för att hämta luft och samtidigt kolla in våra förehavanden. De är verkligen gigantiska djur! Vi ser några valar som på avstånd hoppar rakt upp ur havet och visar därmed hela sin väldiga kroppsvolym. Vi lägger även märke till ett nytt, otäckt fenomen, nämligen att dominikanertrutarna eller kelptrutarna som de också kallas, landar på valarnas ryggar och hugger ut späckbitar ur deras kroppar. Vi ser flera valar som drabbats av trutarna; infekterade sår på valryggen. Några valar har till och med avlidit på grund av dessa bett och vi ser hur de numera försöker undvika trutarnas angrepp.

En mara med ungar

Maror är ett släkte som tillhör familjen marsvin. Den kan bli 50-75 cm lång och väga 8-9 kg. Springer mycket snabbt!

Rätvalens ansikte och mun

En vuxen rätvalshona med sin unge

Mindre nandu

Magellänpingvin

- En liten sjölejonkoloni i strandkanten med en stor svartglänsande hane som härskare i deras harem (sydamerikanskt sjölejon).
- En vacker flock med kejsarskarvar (*Phalacrocorax atriceps* "albiventer") på en klippa nära stranden och – något överraskande – en ensam gråskarv (*Phalacrocorax gaimardi*). Den sistnämnda häckar egentligen i Chile.
- Två olika arter av strandskata, där en är helsvart med röda ben och näbb, och den andra liknar vår egen strandskata (sydamerikansk- resp magellanstrandskata).
- En flock med stora och rödnäbbade kungstärnor (Royal Tern) på en klippavsats
- Flera jättestormfåglar som drar fram över vågorna i elegant segelflykt

Väl åter i samhället Pyramides noterar vi gråsparvar, en helsvart, relativt stor svala - sydlig storsvala - och en stilig prakttinamo (en hönsfågel). På vägen tillbaka till Puerto Mandryn ser vi stora mängder med guanacos ute på de buskrika fårbetesmarkerna. Stora områden är inhägnade för fårskötseln skull, dessa stängsel tar sig guanacos lekande lätt över. Vi ser även en familj med maror eller patagonsk hare (en vuxen och 3-4 ungar), några strutssläktingar; mindre nandu (flera vuxna med ungar) och en chimangocaracara (en rovfågel och en "renhållare"; jämför våra kråkfåglar).

Vi stannar till vid en liten pingvinkoloni som hyser ett 100-tal magellanpingviner. De häckar i jordhålor och under buskar och är inte det minsta skygga. Nere vid mynningen av en bukt ser vi både sydamerikanskt sjölejon och sydlig sjöelefant. Jättestormfåglar och dominikanertrutar far fram längs med pingvinernas häckningsbrant – ständigt på jakt efter svaga eller skadade djur.

Morgonsparv - en av Argentinas mest spridda fågelarter

Vid ett stopp strax före utfarten ur parken noteras några morgonsparvar (Roufus-collared Bunting), en ljus och mycket orädd härmtrast, patagonienhärmtrast och ytterligare några prakttinamos. Eftersom det regnade rejält för några veckor sedan, står delar av stäppen i blomsterprakt. Mestadels gula blommor som växer i tuvor. Här finns även gott om taggiga buskar med ibland decimeterlånga, mycket styva taggar.

När vi återvänder till Puerto Mandryn ser vi att vårt fartyg, **Ocean Nova**, lagt till vid piren utanför vårt hotell. Klockan 15:30 embarerar vi fartyget, hittar vår hytt för tre personer, och bjuds på kaffe och kakor i loungen. **Vårt antarktiska äventyr kan börja!**

Jag delar hytt med Jan och Carl-Åke, två vänliga och resvana personer. Jan från Borlänge och Carl-Åke från Västerås.

Klockan 18 genomförs en räddningsövning genom att vi får ta oss till förutbestämda uppsamlingsplatser och vi blir visade vilka livbåtar vi ska utnyttja om olyckan är framme! En halvtimme senare lämnar Ocean Nova hamnen under vår ryske kaptens ledning och stävar mot Falklandsöarna. Vi äter middag klockan 19:30 och skymningen kommer smygande strax efter 20:00. Vi somnar i vår trånga hytt och inser att här krävs det rutiner för att bo så tätt så länge!

Dag 5 (tisdagen den 23 oktober)

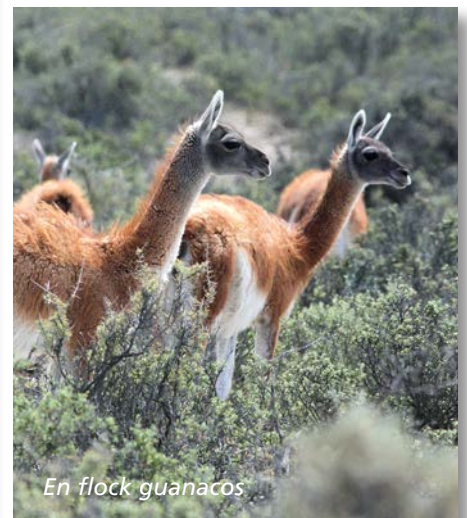
En halvtimme före frukost är jag på plats i fartygets akter för att fotografera de fåglar som troget följer vårt fartyg. Solen skiner över ett stilla hav, luften är dock kylig.

De vanligaste arterna är jättestormfåglarna och brokpetrellerna. Jag ser även enstaka större liror och de stora svartbrynade albatrosserna. I det upprörda kölvattnet flyger små havslöpare, ibland ser det ut som om de springer på vattenytan. Det går relativt lätt att fotografera fåglarna även om de passerar med hög hastighet. Jag får nog erkänna att jag inte är den där fanatiska "artletaren" längre, så några nya arter passerar säkert utan min kännedom men "vad gör det om hudra år!", som min mor brukar säga.

Vid ett tillfälle kommer några timglasdelfiner upp längs fartygets långsida och följer med lätthet fartygets rörelser. Några norrmän har även sett hoppande knölval under morgonen, liksom några sjölejon.

Nu är man lagom hungrig till frukosten. En frukost som verkligen inte "går av för hackor" (om uttrycket känns igen). Besättningen och gästerna ombord på fartyget kommer från skilda håll i världen; amerikaner, kanadensare, australiensare, kineser och skandinaver. Det är det kanadensiska företaget "Polar Latitudes" som ansvarar för resan.

Resten av dagen går åt till mer havsfågelfotograferande, till fika och lunch och till olika föredrag. Sen eftermiddag blir vi presenterade för alla guider/vetenskapsmän som följer med på vår expedition och vi bjuds på musserande vin med snacks. Båten rullar lite lätt från styrbord till babord – och vice versa. Skönt att börja resan på ett stilla hav! Även om vi är ovana även vid denna lätta sjögång; vår gång blir stabbig och osäker!

Svartbrynad albatross

Vi håller på att "bo in oss" i vår lilla cell, Carl-Åke, Jan och jag. Ska bli spännande att se hur vi ska kunna samsas på detta lilla utrymme i tre veckor?

Som vanligt serveras en trerättersmiddag klockan 19:30, vällsmakande! Äntligen i säng i "kristlig tid" – Sköööönt! Och jättekudden i sängen har jag fått utbytt mot en betydligt mindre. Vi har även hittat ventilationen i hytten, så nu är luften betydligt friskare.

Dag 6 (onsdagen den 24 oktober)

Vi vaknar till ännu en lugn dag till havs. Före frukost är jag på plats i fartygets akter; idag är antalet fåglar större än igår. Vinden är också lite kyligare och betydligt hårdare än igår. De vanliga fåglarna är på plats: Svartbrynad albatross, jättestormfågel och brokpetrell. Havslöparna är som "bortblåsta". Nya arter är kungsalbatross (helt vit rygg) och en vit fas av jättestormfågel. Fåglarna kommer väldigt nära oss, ibland bara på fyra-fem meters avstånd.

Något ätbart på vattenytan, alla kastar sig över maten.

Vanligast var brokpetrellerna

Frukost klockan 08:00. När man sitter i matsalen passerar havsfåglarna alldeles utanför fönstren.

Efter frukosten gör jag ett nytt besök i fartygets akter för att fotografera de "medföljande" havsfåglarna; jag utnyttjar både videokameran och Canon 7D med mitt nya 100 mm objektiv. Våghöjden har ökat! Känner tyvärr av sjösjuka (Scopolamin-plåstret till trots) och går därför tillbaka till vår hytt och placerar mig i horisontalläge. Det hjälper! Scopolaminet gör att man blir torr i munnen och att man får ett lätt dubbelseende. Det sistnämnda är lite irriterande, då man har svårare att kontrollera skärpan i sina bilder.

Lunch klockan 12:30: Fisk till huvudrätt och tiramisu till efterrätt. Några gäster saknas vid lunchen, då sjösjukan nu slagit till mot dem. Vid lunchen diskuterar vi artbestämning av albatrosser och petreler. Man har tidigare noterat att en enskild brokpetrell följt ett och samma fartyg i 240 mil; imponerande(!).

Under eftermiddagen friskar vinden i och fartyget kränger åt olika håll. Sjösjukan gör sig åter påmind och vi ligger kvar i våra sängar mest hela tiden. Himlavalvet täcks nu av gråa moln. Strax efter klockan 15 hämtar vi våra stövlar och vid 16:30 har vi en säkerhetsgenomgång uppe i loungen. Jag får ett par stövlar som är så stora att jag får in en ullsula och två par yllesockor. Vi får lära oss hur vi reser med våra zodiakers, vad som gäller när vi är i land och vikten av att vi inte för in främmande frön, bakterier etc till dessa känsliga områden.

Vid middagstid når vi fram till **Falklandsöarna**, samtidigt som solen går ner bakom några av ögruppens högsta öar, Jason Islands. Vår kapten manövrerar fartyget in i en omfattande arkipelag av öar. Fartyget kränger och guppar i den rejäla sjögången, så kraftigt att några ramlar av stolen i matsalen.

Med på resan finns ett drygt tiotal, sannolikt nyrika, kineser. Med ökad kinesisk levnadsstandard ökar också antalet kinesiska turister, även på kostsamma resor som denna. Den här gruppen har dyra kamerautrustningar, bl a några nya, digitala Hasselbladare och fina kläder.

Innan sänggåendet byter jag ut Scopolaminplåstret med en förhoppning om att det ska ta bort sjösjukan till imorgon. För imorgon väntar två landstigningar med våra zodiaker.

Jag förbereder lämpliga kläder inför landstigningen och ser med spänning fram emot morgondagen.

Dag 7 (torsdagen den 25 oktober)

Väckning som vanligt klockan 06:30, rakning och dusch i ett minimalt utrymme (duschutrymmet är en fjärdedels kvadratmeter!) och därefter frukost klockan åtta. Vi är nu i lugnare vatten, i skydd av Falklandsöarna. I den bukt vi nu befinner oss i, finns en synnerligen isolerad bosättning "in the middle of nowhere". Familjen Rob och Lorraine McGill bor här året runt och försörjer sig på kor och får samt de turistgrupper som kommer förbi. Folk som bor så här ute på öarnas landsbygd kallas för "kelpers". Vi får också veta att alla minor från Falklandskriget ännu inte desarmerats. Vårt första "zodiakäventyr" blir i den här bukten, som dock är garanterat minfri.

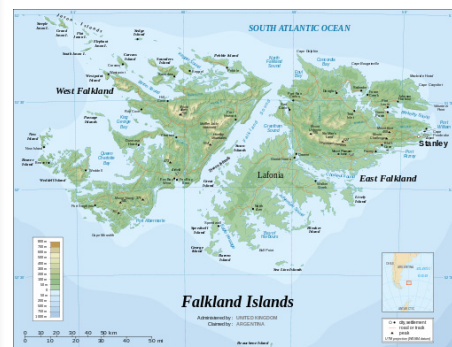
Strax efter klockan nio embarkerar vi vår zodiak genom en utgång i sidan av skeppet. Färden blir guppig och vattnet stänker in över oss vid flera tillfällen. En flock Commerson's delfiner dyker nyfiket upp framför oss innan vi når den grunda sandstranden. Vattnet är turkosfärgat och ser synnerligen oförstört ut! Vi har kommit till **Carcass Island** på Falklandsöarnas nordvästra del.

Väl iland noterar vi mängder av tussockgräs, som växer i stora tuvor. De binder jorden och motverkar vinderosion. Bland dessa tu-

Falklandsöarna

..även kallad Malvinerna, är en ögrupp och självstyrande brittiskt utomeuropeiskt territorium med drygt 3 200 invånare i sydvästra Atlanten. Argentina anser att öarna är ockuperade och gör territoriellt anspråk på området. Detta ledde till det s k Falklandskriget 1982.

Magellangösa (ett par)

Gulvingad patagonfink

Falklandsgårdsmåg

Falklandstrast

vor häckar magellanpingviner, och ofta gräver det ut sina bohålor i gräsets torvaktiga rotsystem. Vi finner även gott om magellangösa och kelpgösa; några har påbörjat häckningen medan andra leker den kära leken som senare leder till häckning. Ön är fortfarande fri från både katter och råttor, vilket naturligtvis gynnar fågelfaunan. Bland småfåglar noteras den intensivt rödbröstadade tättingen, långstjärtad ängstrupial, den sydligt förekommande gråsvart cinclodes (Tussacbird), den endemiska falklandsgårdssmygen (Cobb's wren; den sjöng intensivt från en tussockplanta; världspopulationen är cirka 6 000 par), en gulvingad patagonfink, den vanligt förekommande sydtrasten och några sydsiskor. I den kraftiga vinden far kalkongamarna fram längs strandens uppåtvindar, liksom vanliga tofscaracaror och strimmiga caracaror. Samtliga fåglar är lätta att komma nära och därmed även lätta att fotografera. Längs den klippiga kusten ser vi små flockar av tofsänder, några flygoförmögna kortvingade ångbåtsänder och både svart- och magellanstrandskata. Längs de betande sluttningarna vandrar ett gäng åsnepingviner; de ser verkligen komiska ut i sina frackkostymer och med sin upprädda gångstil.

Under några timmar vandrar vi från landstigningsplatsen till McGills bosättning, en sträcka på drygt tre-fyra kilometer. Runt deras gård blommar ginsten (ärttörne; införd från Europa) i stor mängd och lyser upp hela sluttningen med sin prakt. Inne i deras trädgård finner vi montereycypresser och en välmående jukapalm – Hur kan den leva här, undrar vi lite till mans! Vi bjuds alla på te och tio sorters kakor (ni läste rätt, **tio** sorters kakor!) av familjen. Det smakar verkligen gott efter den vindpinande promenaden.

Vid 12-tiden kommer vår zodiak och hämtar oss, och tar oss tillbaka till vårt "hem". Även på hemfärden ser vi delfinerna. Väl på båten blir det stöveltvätt och buffélunch.

Under tiden vi äter lunch går fartyget till **Saunders Island**, där det åter är dags för en "wet landing" med vår zodiak. Under färden ser vi hur ett antal Commerson's delfiner följer med oss – de är vackra och far fram pilsnabbt över och under vattenytan. Väl i land på en fin sandstrand möts vi av mängder med åsnepingviner, de häckar här i 10 000-tals par. På stranden står även några strimmiga caracaror och några vackra delfinmåsar. Djuren blandar sig med alla människorna, så det ser nästan ut som ett "strandparty" mellan djur och människor. Åsnepingvinerna häckar i små grupper och deras läte avslöjar deras namn; de låter som en bröljande åsna. Vi är på en smal landtunga mellan två höga kullar. En gång växte här högt tussockgräs men en eldsvåda brände bort all vegetation, så vind- och jorderosion fick fäste på det smala näset.

"Jag har ofta haft intrycket att, för pingviner, är människan bara en annan pingvin – annorlunda, mindre förutsägbar, ibland våldsam men ett fungerande sällskap när han sitter stilla och sköter sig själv" (Bernard Stonehouse).

Vi vandrar upp på en sluttning bortom kolonierna med pingviner. Här finner vi magellan- och kelpgösa, strandskator och en liten – men naggande god – koloni av kungspingviner. Det häckar bara totalt ca 200 par på Falklandsöarna. Deras bruna, väl påpälsade ungar

Klipphopparpingviner

Långstjärtad ängstrupial

Saunders Island

Sydamerikansk strandkata

Familjen McGills bosättning på Carcass Island

Kejsarskarvar

Tofskarakara i cypress

ser verkligen komiska ut i sin ungfågeldräkt. De gamla fåglarna är däremot underbart vackra. Deras lilla koloni omgärdas av en kraftig ört med silverglänsande blad (Sea Cabbage). När solen skiner på dem ser det faktiskt ut som om bladen var tillverkade av silver. Växten innehåller mycket C-vitamin och var därför uppskattad av forna tiders sjömän. Vi noterar även Red Crowberry och Balsam Bog som markvegetation.

På sluttningen hittar vi även många av magellanpingvinernas bohålor - några av dem står utanför sina hålor och tittar men kryper in igen, då vinden är hård. Längre upp på sluttningen hittar vi även en individ i koloni med klipp hopparpingviner. De har en estiskt välplacerad, gyllene tofs på båda sidor av huvudet. De häckar tillsammans med blåögda skarvar i ett sluttande stenskravel. Pingvinerna gör verkligen skäl för sitt namn; de hoppar ofta jämfota för att förflytta sig. Vi ser det när det förflyttar sig upp längs en liten rännil för att dricka vatten. Det blåser kraftigt och deras små, gyllene tofsar fladdrar i vinden. Mitt i kolonin står ett får och tittar sig förundrat omkring - det verkar liksom lite felplacerat. Vi upptäcker även några kritvita fåglar i kolonin, nämligen de märkliga slidnäbbarna. Jag tror att de är kolonins renhållningsjon.

Ytterligare en bit bort, i en djup ravin häckar 100-talet svartbrynade albatrosser. Deras häckningssäsong har börjat så nu dansar de vackert och ömsint tillsammans.

Svartbrynade albatrosser

På tillbakavägen friskar vinden i ytterligare och liksom "sandblästar" pingvinerna i deras strandnära kolonier. Vi ser även sydlig storlabb och dominikanertrut. Inga småfåglar på detta ställe. Nere vid stranden ligger mängder av kelptång just där vattnet bryter in. Tången utnyttjas som gödsel i trädgårdarna. Eftersom ön är bebodd kom-

mer tre gamla Landrovers körande ner till stranden – i vilket ärende vet jag inte.

En zodiak kommer och hämtar oss och vi far ut på det gropiga havet. Vinden har nu friskat i ordentligt och vågorna är därefter - men en zodiak är en sjösäker farkost, så även om vi blir överspolade av saltvatten kommer vi säkert ut till fartyget. Vi är ju här för att uppleva äventyret! Detta äventyr slutar som ett blött sådant – men det var det värt, flera gånger om!

Klockan 18:45 träffas vi i loungen för att stämma av vad vi sett och vad som komma skall imorgon. Två koppar sött te ger livsandarna en kick åt rätt håll! Vinden håller i sig och fartyget gungar rejält på sin väg till Port Stanley, Falklandsöarnas huvudstad. Jag noterar dock med stor lättnad att scopolaminplåstret nu fungerar som det ska; ingen känning av sjösjuka, den grova sjön till trots.

Middag – en gungig sådan - och sedan i säng; De tuffa utflykterna och den hårda vinden tar på krafterna. När jag skriver dessa rader gungar fartyget rejält i sidled.

Delfinmåsarna släpper musslorna från hög höjd, så de delas!

Dag 8 (fredagen den 26 oktober)

Väckning kl 06:30 och därefter de vanliga rutinerna (inkl frukost) – Det gäller att ha välfungerande rutiner när vi bor så här tätt – hittills fungerar allt bra!

Vädret är soligt och vågorna har lugnat ner sig efter nattens guppiga färd norr om Falklandsöarna.

På akterdäck noteras att en mängd fåglar fortfarande följer vårt fartyg. Vi ser minst två nya arter; en sydlig stormfågel och en ung, rödnäbbad delfinmås. Jag har även turen att få se en delfin, sannolikt av arten Commerson's delfin.

När vi äter frukost lägger vårt fartyg till i **Port Stanley** men eftersom hamnen inte är tillräckligt djup blir det transport med zodiaker in till den lilla staden med sina drygt 2 500 invånare; hela ögruppen hyser drygt 3000 personer. Staden är en typisk småstad med enbart låg bebyggelse, ofta med en färgrik sättning på ytterväggar och tak. Vi ser

Kalkongam

Tussachbird

Klipphopparpingvin

även en kyrka i sten och tegel. Man har också en egen dagstidning, "Penguin News", sannolikt med en ganska begränsad läsekrets.

Port Stanley var först bebyggt på tidigt 1840-tal. Med dess skyddade hamn, tillgång till sötvatten och torv för bränsle var det ett bra ställe att bo på. Inledningsvis var Stanley en plats där fartygen stannade upp för att bunkra mat och repareras före eller efter passagen av Kap Horn. Efter öppnandet av Panamakanalen 1914 och övergång från segel till ångdrift, blev Stanley allt mer beroende av handel med ull. Man har en egen valuta: 1 USD = 59 falkland penny och egna frimärken. Mest känd i närtid är väl ögruppen på Falklandskriget 1982. Argentina ockuperade Las Malvinas, som de kallar ögruppen, varvid Storbritannien, under Margaret Thatchers ledning, snabbt fattade beslut om att återta öarna och skickade därför en expeditiönsstyrka som fick i uppgift att snabbast möjligt ta tillbaka Falklandsöarna. Efter ett kort men dramatiskt krig, var uppgiften löst! Tyvärr dog 649 argentinare och 255 engelsmän i kriget, samt tre personer ur lokalbefolkningen. Sedan krigsslutet har 264 brittiska och 454 argentinska krigsveteraner begått självmord – **Krig har alltid ett för högt pris för oss människor!**

Argentina har under alla tider sett ögruppen som sin, mest av nationalistiska skäl men också för att man tror det finns olja inom området. Är man i Argentina bör man använda ordet "Las Malvinas" när man talar om ögruppen!

Vi vandrar fram längs strandgatan, noterar att tulpaner och påskliljor just slagit ut i trädgårdarna, liksom den gula ginsten. Vi passerar några krigsmonument, bl a från kriget 1914, då engelsmännen drev ut tyskarna från ön, och 1982 då engelsmännen drev ut argentinarna. Vi går ända bort till ett fint litet museum, där gamla föremål sparats till eftervärlden. Jag tror att Falklandsöarnas invånare är mer engelsmän än engelsmännen i Europa! Nationalismen frodas i absurdum!

Nere vid strandkanten noteras kelpgäss, delfinmåsar, dominikanertrutar, svarta och vanliga strandskator, kejsarskarvar, jättestormfåglar, ångbåtsänder och vanliga gråsparvar. Någon ser även en natthäger. Här växer även Falklandstrift i små dekorativa tuvor. Vinden är kraftig och vid några tillfällen drar kortvariga hagelskurar in över staden men vi är ju välutrustade, så det går ingen nöd på oss. Till och med öborna tycker att det är kallt idag!

Vi besöker två pubar; på den första blir det en starkcider (Strongbow) och på den andra "fish and ships" och en ljus ale, vid namn Whitstable Buy. Överallt hänger den brittiska flaggan "Union Jack" och när vi besöker en av toaletterna så hänger det en toaletsits på väggen, lyfter man på den hittar man bilden av den argentinska generalen Galtieri (som ledde invasionen 1982) med texten "rot in hell, you asshole". Trots att det är trettio år sedan kriget, svallar känslorna fortfarande, både här och i Argentina!

Klockan 14 återvänder vi till vårt guppande hem, och byter om till lättare kläder. Det känns befriande att sätta fötterna i ett par sandaler och att byta till en ren skjorta.

När alla väl är ombord - samtliga prickas av noggrant både vid ut-

och infart, så ingen glöms bort - styr fartyget ut på öppet hav. Vi varnas för hög sjögång och ombeds att "alltid ha en hand på båten" och kolla så att alla våra prylar är säkrade. Säkerheten är "a och o" på en sådan här expeditonsresa. Att "göra fel" kan få fatala konsekvenser.

Nästa gång vi stiger iland blir på Sydgeorgien, två dygns resa över öppet hav. Nu lämnar vi bebodda områden och reser ut i vildmarken. Det snöar lätt över det gropiga havet och petreller, stormfåglar och albatrosser far förbi vårt hyttfönster med hög hastighet. Man slutar aldrig att förundras över deras flygskicklighet!

Klockan 18:30 samlas vi i loungen för en sammanfattning av dagen. Bl a beskrivs delar av ögruppens flora, vad som stod att läsa i dagens lokaltidning "Penguin News" och hur man förr i tiden bedrev jakt på säl, sjöelefanter och valar i vattnen runt öarna. Ett regnoväder drar in från öster och förmörkar himlen.

Dagen avslutas med en middag; grillade räkor med couscous (restaurangchefen bjuder på rosévinet "Mateus") och därefter väntar sängen. Vinden och friskluften tar på krafterna!

Den argentinske generalen Galtieri har inget högt anseende på öarna!

En flock brokpetreller eller kapduvor

Kungsalbatross o jättestormfågel

Havslöpare

Gråhuvad albatross

Dag 9 (lördagen den 27 oktober)

Väckning kl 06:30 – en ny dag på **södra Atlantens** vågor har börjat. Att sköta morgonhygien på ett rullande skepp är inte lätt, man far fram och tillbaka i takt med fartygets sidledsrullningar. Höll förresten på att ramla av toalettstolen i natt, och när man duschar rör sig duschstrålen fram och åter med ca 15-20 graders vinkel.

Svårt att få scopolaminplåstret att sitta fast när man duschar, vilket är ett problem. För min del är jag väldigt beroende av dem!

Efter frukost lägger jag några timmar på fågelskådning från akterdäck. Våghöjden är nu upp till fem-sex meter, vinden är en 8:a på Beauforts 12-gradiga skala, luften är så pass kylig att andedräkten syns när man andas och enstaka snöbyar drar in från väster. Vinden kommer in snett bakom fartyget och gör att det rullar rejält i sidled. Så gott som alla passagerarna ser ut som om de hade minst 2 promille alkohol i kroppen; att förflytta sig på fartyget blir liksom till ett skämt. Kan dock inte låta bli att fascineras av havets krafter och av hur vackert ett stormupprört hav är, främst när solen lyser. Som den "landkrabba" jag är, har jag även den största respekt för havet – jag känner tydligt att detta är inte är min "arena"! Tacka vet jag fast mark under fötterna!

Av fåglar noteras de vanliga, d v s jättestormfågel, brokpetrell, svartbrynad albatross, kungsalbatross, de pyttesmå havslöparna och sydlig stormfågel. Ny blir antarktisk valfågel, en pilsnabb havsfågel, som manövrerar skickligt och hastigt mellan vågtopparna. Några har även noterat vandringsalbatross och gråhuvad albatross. Det är en ständig ström av fåglar som passerar förbi, så det finns ständigt något att titta på. Vi har nu nått en fjärdedel av vår resa till avlägsna Sydgeorgien.

Lunchen består av välsmakande biffar på malet kött och mängder med goda grönsaker. Under eftermiddagen lyssnar vi på föreläsningar, dels om de vackra kungspingvinerna och dels om Shackletons äventyr i Antarktis; Vi kommer att besöka hans grav när vi kommer till Grytviken på Sydgeorgien. Det blir även en intressant föreläsning om sälar i Antarktis.

Jag sällar kontinuerligt bland alla de bilder jag tar för att inte belasta minneskortet med de kasserade bilderna. Samtidigt noterar jag fördelen med att skriva in sina upplevelser direkt i sin dator.

Mot kvällen avtar vinden betydligt medan fartygets rullande gång hänger kvar i "gammal sjö". Imorgon har vi ytterligare en heldag till havs. Någon gång under dagen passerar vi konvergensen, den osynliga gränsen mellan Antarktis' kalla vatten och Atlantens mer uppvärmda.

Till kvällslektyr får vi ett digert informationsmaterial om Sydgeorgien, allt medan Sydatlantens vågor "vaggas oss till ro"!

Jag byter Scopolaminplåstret ikväll, eftersom det första plåstret nu verkat under 72 timmar; plåstret är verkligen en välsignelse!

Dag 10 (söndagen den 28 oktober)

Väckning som vanligt klockan 06:30, det här är ju ingen vanlig charterresa, utan mer en expedition och det gäller att hålla uppe ambitionsnivån. I natt har vi kasat fram och åter i våra sängar – gammel-

sjön från gårdagens hårda vindar håller i sig. Nu har vi ytterligare ett dygn på havet innan vi når fram till Sydgeorgien; det är verkligen en ö vid världens ände! Fartyget går med 12 knop, vädret är mulet och temperaturen är 5 grader C.

Efter frukost är det åter dags för havsfågelskådning. Idag är det betydligt kallare att stå på akterdäck än i går. Som vanligt ser jag jättestormfåglar, brokpetreller (kapduvor) och sydliga stormfåglar samt svartbrynade- och kungsalbatrosser. Kungsalbatrosserna häckar på Nya Zeeland men rör sig i vindområdena som cirkulerar medurs runt Antarktis. Nya fågelarter för idag blir de vackra gråhuvade albatrosserna, de mäktiga vandringsalbatrosserna och en ljusryggad sotalbatross. Jag ser även de pilsnabba valfågarna (sannolikt antarktisk dito) och en ny stormsvala (svartmagad stormsvala).

Under förmiddagen lyssnar vi på ett föredrag om "invasiva" arter på både Sydgeorgien och nere i Antarktis. All mänsklig aktivitet, val- och sälfångare, turister och vetenskapsmän, har medfört att oönskade arter kommit in i områdena. Värst är det med råttor och katter, som kan skada de ursprungliga ekosystemen på ett fatalt sätt. På Sydgeorgien har man även planterat in vildrenar från Norge (1910; nuvarande population: ca 2000 individer). Även utsläpp av ballasten (vatten) från fartygen har orsakat införsel av allehanda organismer till de känsliga ekosystemen.

Nu har man dock startat ett ambitiöst program för att plocka bort alla oönskade arter, inklusive vildrenen, från Sydgeorgien, och på så vis återfå den ursprungliga faunan och florin. Betestrycket från renar och får har allvarligt skadat markvegetationen.

När vi äter lunch regnar det lätt över havet och det syns dimma på lite avstånd, vi håller nu på att passera konvergensen, området mellan kallt och varmt hav. Sydgeorgien ligger söder om konvergensen.

Med på resan finns folk – både bland oss turister och bland fartygets besättning - från hela världen, amerikaner, kanadensare, kineser, australiensare, engelsmän, chilensare och skandinaver.

Klockan 15 samlas vi i loungen för en obligatorisk "briefing" om Sydgeorgien avseende vad man får och inte får göra på ön. Det är en unik plats vi ska besöka och en plats där man vill ha så liten yttre påverkan som möjligt. Det är också ett område där vädret växlar hastigt och att vi måste vara beredda att snabbt evakuera ön om vädret försämras. Våra kläder måste saneras med dammsugare; fickor, kardborreband etc, så vi inte för in frön, insekter o dyl, och våra stövlar måste rengöras både före och efter en landstigning. Eller som vår guide Olle Carlsson lite skämtsamt säger; "Glöm inte borsta tänderna om ni ska spotta när ni är på ön!".

Vädret hårdnar till mot sen eftermiddag, våghöjden ökar och temperaturen sjunker; Vi är nu i antarktiska farvatten. Vid 16:30-tiden passerar vi **Shag Rocks** (Skarvklipporna), som är ett antal spetsiga öar, belägna ca 250 kilometer från Sydgeorgien. Klipporna är verkligen imponerande, där de sticker upp som spetsiga pyramider ur Atlantens böljor (70 m ö h). Vi möts av tusentals skarvar som flyger oss tillmötes och på de branta sidorna häckar mängder med fåglar; vi ser både ruvande fåglar och den spillning de lämnar efter sig.

Jättestormfågel

Sydlig jättestormfågel (vit fas)

Brokpetrell

Sydgeorgisk skarv

Krillen - ekosystemets viktigaste!

Olle Carlsson föreläser

Skarvarna är av arten sydgeorgisk skarv (*Phalacrocorax georgianus*). Det är iskallt att stå i blåsten utan jacka, så vi återvänder till vår tränga men ombonade hytt.

Under dagens "recap" informeras vi om att man faktiskt försökt att plantera in pingviner på Lofoten i Norge på 1940-talet, och att de faktiskt levde där några år men förökade sig aldrig. Två unga människor steg på vår båt under stoppet i Port Stanley – och får gratis följa med till Sydgeorgien. De berättade att de under den antarktiska sommaren ska ansvara för museet i Grytviken. Cirka 6 000 besökare räknar de med under en säsong (!). Imorgon är vi framme vid Sydgeorgiens nordvästra del, och ska försöka hinna med två zodiakturer under dagen.

Middagen består av underbart goda lammrack med pinacoladakräm som efterrätt. Vi flyttar fram klockan en timme, då vi nu är hundra mil öster om Falklandsöarna, och sedan kryper vi till kojs; det gäller ju att vara utvilad tills imorgon!

Dag 11 (måndagen den 29 oktober)

Ocean Nova har under natten tagit sig till Sydgeorgiens nordvästra delar och gått in i en bukt kallad **Elsehul**. När vi drar upp rullgardinen i vår hytt, konstaterar vi följande: Vi har kommit till ett magnifikt bergslandskap med branta klippstup och snöklädda bergstoppar. Det är knappt fem plusgrader och en hård vind drar in från norr.

"De vilda klipporna reste sina skarpa toppar tills de försvann i molnen, och dalarna låg begrävda i den eviga snön" (Kapten James Cook vid hans upptäckt av Sydgeorgien år 1775).

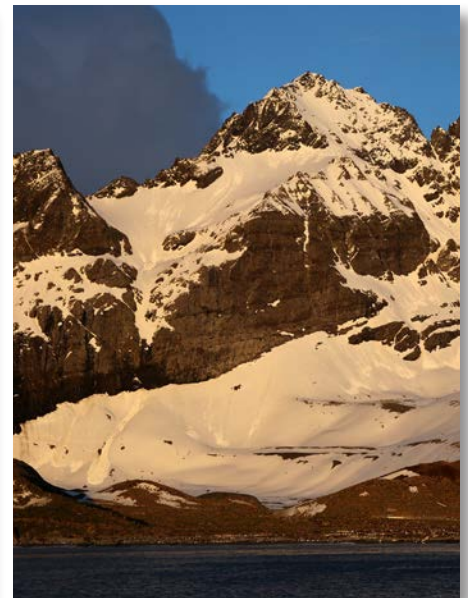
Det vimlar av fåglar; gråhuvad albatross, ljusryggad sotalbatross, svartbrynad albatross och sydgeorgisk skarv. Vi ser deras häckningsplatser i de branta sluttningarna.

Den utlovade zodiak-kryssningen får dock ställas in p g a för höga vågor. Fartyget går därför vidare till en mer skyddad plats, där det finns möjlighet att sätta zodiaken i vattnet.

Det finns ingen annanstans på vår planet som är lik Sydgeorgien. Det magnifika bergslandskapet, glaciärerna och den oländiga kustlinjen som kantas med isberg gör denna plats magisk. Öns position inom den antarktiska konvergensen men fortfarande utanför gränsen för den årliga havsisen gör denna 3 755 kvadratkilometer stora ö till hem för tiotals miljoner (!) häckande pingviner, sälar och sjöfåglar. Öns längd är 187 kilometer. Stora isberg från Antarktis kommer regelbundet upp till ön.

Den främsta anledning till det rika djurlivet är den antarktiska lysräkan eller krillen. Internationellt sett är det norska ordet "krill" det vanligast förekommande.

Lysräkor förekommer i alla världens hav. De anses vara en nyckelart längst ner i näringskedjan, då de lever på växtplankton (och i mindre utsträckning djurplankton) och omvandlar därmed dessa till en form som lämpar sig som föda för många större djur. Här i den Antarktiska oceanen utgör en enda art – antarktisk krill, *Euphausia superba* – en sammanlagd biomassa av flera hundra miljoner ton. Mer än hälften av denna biomassa äts av valar, sälar, pingviner, bläckfiskar och fiskar varje år. De flesta arterna i ordningen befinner sig dessutom nära ytan under natten och djupare ner under dagen. På så sätt är de tillgängliga som byte för en stor mängd arter som förekommer på olika djup.

Lysräka eller krill

En timme senare går vårt fartyg in i **Rightwhale Bay**, som är mer skyddad för de hårda nordanvindarna, och ankrar upp. Med vår zodiak tar vi oss snabbt in till buktens innersta sandstrand och möts

● = platser vi besökte på Syd-georgien

Elefantsäl: hane

Kungspingviner i stiliga dräkter

Fotografering i alla väder!

av mängder med stora sjöelefanter, mer nätta sjölejon och promenerande kungspingviner. Marken är delvis klädd med snö. En bäck rinner ner över stranden och fjälltopparna runt bukten är klädda i is och snö. Molnen hänger över dem som gråa sjok.

Närmast stranden ligger de jättelika sjöelefanterna, de väldiga hanarna slåss sporadiskt sinsemellan. Andedräkten står ut ur deras orange munnar; Ingen kan säga att de är speciellt vackra; Andedräkten stinker av tran och deras tänder är i behov av en akut tandreglering och "daglig användning av tandtråd". Det ligger flera hundra individer på stranden närmast havet. Hanarna har ett mycket djupt frustande/rullande läte när någon annan hane kommer nära. Vid något tillfälle ser vi två hanar som slåss; de reser sig i hela sin längd och hugger sedan varandra i bringan. De sydliga storlabbarna vill gärna komma åt den näringsrika mjölken som ungarna dricker. Sälhonorna sprutar nämligen ut mjölken till sina ungar. Slutar ungarna att dia och honorna fortfarande pressar ut mjölk, är storlabbarna där direkt och tar mjölken!

Lite mer spridda hittar vi sjölejonen och här finns både gamla och relativt nyfödda djur. De större hanarna vaktar över sina harem med en förnäm uppsyn. Vi finner dem både på stranden och uppe i tussockgräset.

Vi ser kolonier av kungspingviner lite varstans, ofta några hundra meter från stranden. De kommer vandrande i små grupper och tar inte så stor notis om vår närvaro. De är otroligt vackra i sin prydliga fjäderdräkt. Och de ser komiska ut när de tågar fram på ett led, komiska kanske för att de liknar oss människor med sin upprätta gång! Bakom en kulle på strandens östra sida finner vi flera jättekolonier med kungspingviner. Här talar vi om 10 000-tals individer. I dessa kolonier finns mängder med bruna ungfåglar. De ser verkligen komiska ut i sina fluffiga, bruna ungfågeldräkter! Det doftar starkt av fågelspillning (guano).

I dessa täta kolonier springer kritvita slidnabbar och lufthavet avpatrulleras av dominikanertrutar, sydliga storlabbar och jättestormfåglar. Samtliga är de naturens renhållningsjon. Nere vid strandkanten flyger några arktiska tärnor i jakt på småfisk.

Lite varstans ligger skelettdelar från döda djur, bl a noterar jag skelettet från en stor bardval, där en del barder och ryggkotor ligger kvar på stranden.

Det här är en av de mest fantastiska platser jag någonsin besökt! Just mängden av totalt orädda djur imponerar mest, liksom det storslagna landskapet och vetskapen om att detta är en plats som få människor någonsin kommer att besöka.

Det är mestadels mulet även om solen försökte titta fram en kort stund, vinden är hård. Ibland friskar det i så man har svårt att stå upprätt. Jag är dock synnerligen väl påklädd och lider inte av väderlekens nycker.

Vid 12-tiden får vi tillbaka med zodiaken till fartyget och den väntande lunchen; den här förmiddagen har det blivit många bilder exponerade! Lunchen smakar gott!

En förnöjsam elefantsäl

Kungspingvinerna tar sitt morgondopp

Pälssälarna kan vara bitska!

Under eftermiddagen var det meningen att vi skulle gå iland vid **Salisbury Plain** men vädret försämras, regn/snö drar in och vinden är för hård för vår zodiak. Vi får stanna ombord, smälta förmiddagens alla fantastiska intryck och lyssna på några vetenskapliga föreläsningar. Vi får även några välbehövliga timmar då fartyget ligger i skydd för vågorna och därmed inte rullar så kraftigt som de senaste dagarna; Skööönt!

Dagens "recap" handlar om sälar, speciellt elefantsälar och om morgondagens program. Vi får även veta att istäcket runt Antarktis i år är större än på många år, och att vi sannolikt inte kommer att kunna ta oss så långt söderut på Antarktishalvön som var tänkt från början.

Ungarna är inte så stiliga - ännu!

Dag 12 (tisdagen den 30 oktober)

Väckning klockan 06:30. Äntligen en natt då man inte kasat fram och åter i sin säng. Vädret är fortfarande blåsig (30-40 knop) och temperaturen en plusgrad (!). Solen tittar igenom molntäcket på några platser och lyser vackert på de kritvita fjälltopparna. Jag tar några landskapsbilder; det ligger mycket snö över ön, både på låglandet och uppe på fjälltopparna. Öns högsta fjäll är 2 950 meter (Mount Paget). Med kikaren ser jag rakt in på Salisbury Plain och den jättelika kolonin med kungspingviner. En ny fågelart passerar förbi; Snow Petrel. En liten petrell med helt vit fjäderdräkt och spetsiga vingar.

Vid niotiden är det klart att ta zodiaken in till stranden av **Salisbury Plain**. Det här området är skapat av material som spolats ut

från den stora glaciären Grace. Det är Sydgeorgiens största område med plan mark och här häckar den näst största kolonin av kungspingviner. Den två kilometer långa slätten är hem för ungefär 60 000 häckande par och upp till 250 000 individer under ruggningsperioden.

Strax efter det att vi kommit iland drabbas vi av en hård snöstorm, som kommer nerdragande från bergen och försämrar sikten avsevärt; Vi blir som små snögubbar på den sida som vetter mot vinden och mina kameror fylls med snö. Vi står stilla ett tag och skyddar vår utrustning så gott det nu går. Lika hastigt som det kom, lika hastigt försvinner det. Efter några minuter tittar solen fram och förvandlar området till ett vackert vinterlandskap. Som vanligt mö-

Elefantsälen bevakar sitt harem

ter vi elefant- och pälssälar på stranden, liksom spridda flockar av kungspingviner. Det är en fantastisk känsla att få vara i ett sådant här område; har aldrig tidigare upplevt denna typ av biotop någon annanstans!

Bland sjöelefanterna är storlabbar, slidnäbbar och dominikanertrutar ständigt på besök. En del av sälarna är alldeles nyfödda och här har fåglarna alltid något att hämta, om inte annat så tar de navelsträngarna, moderkakan eller tjuvar till sig lite näringsrik mjölk när ungarna slutat att dia.

Längre bort åt öster på stranden hittar vi en väldig koloni med kungspingviner. De brunfjädrade ungarna är nyfika och kommer på en halvmeters avstånd. Kolonin sträcker sig en bra bit upp på slutningen och innehåller 100 000-tals individer. Även här är stor-

En samling "hösäckar"

Katabatisk vind

(av grekiskans *katabatikos* som betyder "går nerför") är en vind som med hjälp av gravitationen bär luft med högre densitet nedför en sluttning. Det motsatta, en vind som blåser upp för en sluttning, kallas *anabatisk vind*. Katabatisk vind kallas ibland för fallvind, men fallvind används även för vind som uppstår i samband med nederbörd från ett cumulonimbusmoln. Katabatiska vindar uppstår till exempel över glaciärområden över vilken luften kyls och därmed ökar i densitet. När luften sätts i rörelse och börjar rinna ner från glaciären kan mycket stora vindhastigheter uppstå, 40-60 sekundmeter! (ur Wikipedia).

En gulnäbbad stjärtand

labbar, slidnäbbar och trutar på plats för att "städa undan allt som inte är friskt"!

Inom delar av kolonin växer tussockgräset i stora tuvor. Vi stannar kvar här en bra stund och njuter av det härliga skådespelet och många bilder blir exponerade. Det doftar fränt av fågelspillning.

Inom kolonin är marken upptrampad och snöfri men på övriga ställen på slätten ligger snön kvar, några barmarksfläckar avslöjar dock en låg markvegetation men inget har börjat växa ännu.

Av övriga fåglar noteras antarktisk tärna, jättestormfåglar och ett 20-tal änder av den endemiska arten South Georgia Pintail (sydgeorgisk stjärtand). De sistnämnda är brunspräckliga och har en klargul näbb.

Min utrustning fungerar väl i detta extrema klimat, mössan av materialet Gore Tex är en välsignelse, liksom handledsvärmarna (vilket gör att jag ännu inte behövt använda mina handskar). Även mina speciella Fjällrävenbyxor och -jacka fungerar bra. Vid några tillfällen drabbas vi av extremt hårda vindar som faller ner från glaciären; de kommer plötsligt och når direkt en styrka som gör att det är svårt att stå upprätt. Förra året drabbades en av resenärerna av dessa vindar (katabatisk vind), genom att vederbörande slängdes omkull och bröt lårbenet!

Vi återvänder till fartyget, några kritvita ispetreller flyger över. Väl ombord blir vi informerade om eftermiddagens program och åter därefter lunch (currykyckling med ris och grönsaker). Sjön suger, så man känner sig nästan alltid hungrig.

Fartyget förflyttar sig några få kilometer och har nu ankrat upp mitt för **Prion Island** och vi gör oss beredda för ännu en landstigning. Snöovädret drar bort lagom till 14:30. Vår zodiak ger sig av genom ett vatten fyllt av kelpalger. Den här gången är transporten lite längre än annars. Vi passerar genom ett sund och kommer till en mörk strand mellan klipporna, här stiger vi iland – och möts, som vanligt, av elefant- och pälssälar. Här finner vi även en liten koloni av åsnepingviner, som vi försiktig passerar för att inte störa. Hos elefantsälarna hittar vi precis nyfödda kalvar, som diar sina mödrar. Och en stor hane som guppar fram över allt och alla, utan någon som helst hänsyn till sin omgivning. Det är ett ständigt "rapande" som hörs från de stora djuren!

Vid den här stranden finns en spång i trä att följa. Vi vandrar upp längs spången och ser häckande storlabbar, jättestormfågel och – mest intressant av allt – häckande vandringsalbatrosser (ungfåglarna är kvar i boet och prövar nu sina vingar). Vuxna vandringsalbatrosser flyger över på nära håll. De är magnifika med sin vingbredd på över 3,5 meter!

Eftersom den här ön är fri från råttor kan albatrosserna häcka här, liksom den endemiska South Georgia Pipit (sydgeorgisk pipilärka). Den sjunger flitigt över tussockgräset och jag lyckas få några bra närbilder på den orädda fågeln. Några sydgeorgiska stjärtänder håller till nere längs stranden, liksom några antarktiska tärnor.

Tyvärr har människorna fört in råttan till huvudön, så numera är det endast öns södra sida och några fristående öar, bl a Prion Island, som inte är drabbade.

Vandringsalbatrosser: En ettårig unge står kvar i boet medan föräldrarna flyger över sin långvingade unge

När man stannar upp och blickar ut över landskapet är det en mäktig syn; snöklädda fjäll, stora och mindre öar, ett hav fyllt av vita bränningar. Och solen som tittar fram lite här och var - och liksom sätter "färgklickar" i landskapet.

Vid 16-tiden far vi åter mot vårt fartyg Ocean Nova, tvättar av våra stövlar noggrant och byter om till lättare kläder. Ni ska veta att det är ett stort jobb att klä sig för väderleken här nere; dubbla yllesockor, stövlar, ylleunderställ, dubbla byxor, ylletröja, rejäl jacka, mössa och ev handskar samt röd flytväst och vattentät ryggsäck.

Efter dagens "recap", som bl a handlar om "en ung kungspingvin står på Jasons rygg" och bildbevis på "att storlabbar dricker mjölk från elefantsälens honor", äter vi en superb middag med pestoblandad tortellini, kalvfilé med torkade tomater och färskpasta och en glass till efterrätt. Vi blir bjudna på ett Chiantivin av företagets chef.

Vi kommer tidigt i säng, mycket friskluft idag och en tidig morgon imorgon (väckning 05:00). Scopolaminplåstret byts ut ikväll!

Den sydgeorgiska piplärkan är världens sydligaste tätting!

Kungspingviner i sitt rätta element

Ung pälssäl med vassa tänder

Dag 13 (onsdagen den 31 oktober)

När vi vaknar idag konstaterar vi att halva resan nu är genomförd; 13 dagar av totalt 26! Jag tycker att vi redan har upplevt så mycket, så frågan är om det över huvudet taget finns mycket mer att uppleva??

De verkliga entusiasterna gör en landstigning redan 05:30 i Fortuna Bay men då det regnar väljer jag att inte följa med - jag skäms lite i smyg. Man rapporterar renar och häckande gråhuvad albatross. Regnvädret gjorde det dock svårt att fotografera.

Efter frukost kommer vi in i en bukt med tre övergivna valfångststationer; bl a **Stromness**. Vi sätts iland med zodiaken på stranden alldeles bredvid valfångststationen. Man får inte gå in till stationen, då byggnaderna är stadda i kraftigt förfall. Den byggdes 1912 och övergavs 1961, sedan 1931 var det ett skeppsvarv. Ungefär hundra personer var sysselsatta här under stationens glansdagar. Här har många valar och sälar tagits omhand och gjorts till bl a valolja. Så pass många att flera arter var på gränsen till total utrotning. Ja, se den människan!

Stranden vid Stromness

Av djur ser vi ett hundratal renar som normmännen tog med sig hit från Norge. Sannolikt för att man inte bara ville äta valkött. De har anpassats sig bra och har etablerat en population som förökar sig. Nu har man dock fattat beslut om att de ska tas bort från ön. Vi ser, som vanligt, elefant- och pälssälar, enstaka kungs- och åsnepingviner samt storlabbar, dominikanertrutar och antarktiska tärnor. Bland elefantsälarna föder man fram nya ungar, några är inte mer

än någon dag gamla. Det blir en behaglig stund på stranden – nu känns det som om våren även kommit till Sydgeorgien.

Vi återvänder till fartyget och äter en god lunch. Fartyget lättar ankar och passerar förbi ytterligare en valfångststation; Leith Harbour. Förutom valfångst hade man här ett skeppsvarv, där fartyg kunde repareras, före eller efter passagen av det beryktade Drakes sund, söder om Kap Horn.

På eftermiddagen kommer vi in i den välkända **Grytviken**, valfångststationen som norrmannen Carl Anton Larsen grundade här 1904. Det blev den första valfångststationen i antarktiska vatten. Anledningen till etableringen var främst att sälar och valar hade tagit slut i Arktis – och nu behövde man börja jaga i nya, jungfruliga vatten, fyllda med sälar och valar. I början fanns här extremt gott om både och.

Grytviken var i drift fram till 1962. Japanerna tog därefter över station några få år. Sedan dess har stationen fått stå och förfalla och nu hittar vi en kyrkogård, valkokerier, strandade fartyg och en trasig brygga. Lite förvånande noterar vi en välbevarad vit norsk träkyrka, ett fint museum och ett postkontor.

Här finns även en representant från regeringen i Storbritannien, som stämplar våra pass. Det lilla samhället är alltså bebott året runt av drygt tio personer.

För närvarande genomför man ett projekt som går ut på att man ska utrota samtliga råttor på ön. Från en helikopter släpper man ner råttgift, som sedan råttorna äter och drar sig ner i sina hålor, där de dör. Därmed kommer inte giftet vidare i näringskedjan. Man har redan lyckats befria delar av ön från råttor.

Med vår zodiak tar vi oss in till stranden nedanför kyrkogården. Här ligger den legendariske Ernest Shackleton begravd, mannen som efter ett haveri nere i Antarktis lyckades ta sig i en liten båt till Sydgeorgiens sydsida och sedan klättra över de höga bergen och ner till Stromness, för att hämta hjälp. Något som också lyckades. Vi hedrar hans minne med att dricka hans skål i whiskey, och sedan hålla de sista dropparna på hans grav. Hans lilla båt finns att beskåda i Grytvikens trevliga museum.

Vi vandrar runt i den förfallna byn – och delar på utrymmet med elefantsälar, pälssälar, kungspingviner och sydgeorgiska stjärtänder. Några tärnor flyger fram och åter över hamnen.

Efter några njutbara timmar i stilla och soligt väder återvänder vi till vårt fartyg. Ikväll bjuder man in till grillafton ute på däck, så fint är vädret för närvarande. Stämningen blir lättsam och trevlig, vi njuter av grillat med olika tillbehör, samtidigt som man spelar den musik som var populär när vi 60-plussare var unga, t ex Rosegarden med Linn Anderson.

Men visst känns det lite konstigt att ha grillfest på fartygets akterdäck i Grytviken, omgiven av snöklädda bergstoppar och en temperatur på 5 grader C.

Bilder i högerspalt från Grytviken

Lycka är 100 000-tals pingviner

Dag 14 (torsdagen den 1 november)

Väckning klockan 06:00. Fartyget har just lämnat Grytviken för att resa längre åt sydost längs med Sydgeorgien. Det är mulet och lite disigt i luften. Tyvärr regnar det också. Vinden är dock beskedlig. Från fartyget ser jag några vithakade petreller, en ny art för resan.

Klockan nio tar vi zodiaken in till stranden vid **Godthul** och noterar att den just här är ganska liten. Dock inte mindre än att här finns en liten flock elefantsälar och ett 50-tal pälssälar. Några av de sistnämnda simmar bara någon meter från zodiaken. Här finns gott om rester av en liten, flytande valfångarstation; rostiga verktyg, rostiga tunnor och ben från sälar och valar.

Sluttningen är klädd i tussockgräs och på vissa ställen hittar vi små kolonier av åsnepingviner och enstaka häckande jättestormfåglar. När vi väl vandrat upp för sluttningen ser vi en sötvattensjö, som fortfarande är täckt av is. I en liten vak sitter några tärnor. Utsikten här uppfifrån är bedårande. Vi ser Ocean Nova ute på bukten och ett litet isberg. Tittar vi ut åt havet till, ligger där ett gigantiskt stort isberg.

Vädret har blivit bättre, även om vinden är frisk, så har det i alla fall slutat att regna – och solen tittar igenom molnen då och då.

Längs med sluttning kommer sotalbatrosser farande i elegant segelflykt. På tillbakavägen kör vi vår zodiak nära den branta stranden, så vi får möjlighet att fotografera ett bo med sotalbatrosser; Oerhört vackra fåglar.

Klockan 11 återvänder vi till vårt fartyg för att äta lunch. Solen tar hårt här nere, så jag smörjer in ansiktet med solskyddsmedel.

St. Andrews Bay

Tre timmar senare ankrar vårt fartyg upp i **St. Andrews Bay** och vi tar zodiaken in till stranden och möts av 150 000 häckande par kungspingviner (!) och 6 000 elefantsälar (!) samt mängder med pälsälar. Bakom stranden finns ett större parti slätmark och borta i andra delen av bukten når en glaciär ända fram till vattnet. På slätmarken ser vi ett 20-tal renar och många små flockar av ruggande kungspingviner. De sistnämnda ser eländiga ut då de ruggar. Det rinner ett antal bäckar över slätmarken. Vid dessa står gärna pingvinerna och ruggar.

Vi går upp på kulle med utsikt över hela kolonin, innehållande både vuxna och unga kungspingviner. Man skulle nästan vilja förklara den här platsen som ett av världens underverk, så mäktigt är det! Ett ständigt sorl av fågelläten når upp till oss. Det här är nog det mest fantastiska som jag någonsin sett i fågelvärlden!

En pingvin ligger död på marken och genast kommer jättestormfåglar och storlabbar för att äta av kadavret, det blir ett rejält slagsmål. Jättestormfåglarna går vinnande ur den striden och storlabbarna får nöja sig med resterna.

Nere vid stranden ligger elefantsälarna. Från dessa hörs alltid djupt rapande läten, både från ungarna, honorna och – inte minst – hanarna. Var och en med sitt speciella läte. De har det gemensamt att inget av lätena låter speciellt trevligt. Vi får se en strid mellan två giganter, där blodet flödar rikligt innan den ene drar sig tillbaka och erkänner sig besegrad.

Det här blir den mest fantastiska platsen på Sydgeorgien – och under hela resan, för den delen, och vi har gott om tid, så vi hinner njuta rejält av allt vi upplever. Jag tar både stillbilder och videofilm. Efter drygt tre timmar tar vi zodiaken tillbaka till fartyget. När vi borrar zodiaken kommer en stor våg och sköljer över oss, så vi alla blir blöta. Som tur är, har vi väldigt bra kläder som klarar en sådan här situation.

Middag serveras klockan 18; En förrätt med pasta och curry, laxkottletter med rödbetor och en god efterrätt på maräng och vispgrädde. Som ni förstår går det ingen större nöd på oss. Vi har det oförsäkrat bra, skulle jag vilja säga! Och samarbetet mellan oss tre män i den trånga hytten fungerar utan problem.

Under middagen går fartyget ner till bukten **Royal Bay**. På vägen dit passerar vi ett jättestort isberg norr om oss – ofta är det bara en tiondel av isberget som är ovan vattenytan! Vinden har ökat, så det anses inte lämpligt att göra en zodiaklandstigning i bukten (vinden är 40-50 knots). I buktens innersta delar når minst två stora glaciärer ner till vattnet.

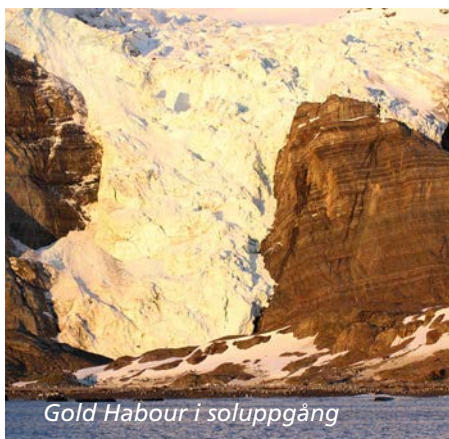
Antarktislabbar

Labbslagsmål

Möte mellan människa och pingvin - vi var ungefär lika nyfikna på varandra!

Gold Harbour i soluppgång

Ispetrell

Dag 15 (fredagen den 2 november)

När vi vaknar har vårt fartyg ankrat upp i **Gold Harbour**, som är en skyddad bukt på Sydgeorgiens södra del. Solen går upp och lyser på de snöklädda bergen och en stor gnistrande vit glaciär. Det här är sannolikt en av de vackraste platserna på hela ön.

Efter frukost går vi åt sydost med syftet att runda Sydgeorgien och göra ett sista besök på ön, nämligen in i den 14 kilometer djupa fjorden **Drygalskis Fjord**. Det blåser kraftigt från sydost (50 knots) och många fåglar följer eller passerar förbi vårt fartyg: Jättestormfåglar, brokpetreller, svartbrynade- och gråhuvade albatrosser, ispetreller, antarktiska valfåglar, vithakade petreller och sydgeorgienskarvar. Vi några tillfällen ser vi även flockar av åsnepingviner bredvid fartyget. I norr dyker det ena isberget efter det andra upp. Vi rekommenderas att inte gå ut på däck till följd av den hårda vinden.

Väl inkomna i fjorden tar det cirka 30 minuter att nå längst in. Här möter oss en väldig glaciär. I vattnet framför glaciären leker ett gäng pälssälar bland alla isflaken. Det är en mycket mäktig upplevelse att komma så här nära en glaciär! Vi passar även på att äta lunch inne i fjorden, för snart ger vi oss av över öppet hav till Antarktis. Vi uppmanas att säkra vår hytt så inte prylarna far åt alla håll när vi kommer ut på det guppiga havet. Nu ligger alltså drygt två dygns guppig färd över öppet hav framför oss.

Och så blir det. Eftersom vi går mot vinden, och vinden och vågorna runt Antarktis alltid blåser medurs, rullar inte fartyget längre i sidled, utan vi far upp och ner över vågtopparna istället. Svårt att röra sig ombord. Vårt fartyg far nu fram över **Scotiahavet**.

Middag och så i säng. Känner av sjösjukan, sannolikt främst därför att nu guppar fartyget åt ett annat håll. Scopolaminplåstret byts ut ikväll! För väl att det finns! Längtar för närvarandet till fredagsmys med familjen! Vi har dock mycket kvar att upptäcka i dessa sydliga trakter!

Den stora glaciären inne i Drygalskis Fjord

Dag 16 (lördagen den 3 november)

Under natten avtar både vinden och vågorna, vilket vi hälsar med stor tacksamhet! Har sovit som "en stock" hela natten. Väckning klockan 06:30. Vi har strikta morgonrutiner oss tre emellan och därmed fungerar livet i den trånga hytten väl.

Det är mulet, vinden är 10 knots och temperaturen är 0 grader C. Det är för närvarande färre fåglar som följer vårt fartyg; Jättestormfåglar, brokpetreller, antarktiska valfåglar och ispetreller. Frukost som vanligt klockan 08:00.

Under förmiddagen lyssnar vi på två föreläsningar i loungen. Ett om späckhuggare och ett om svensken Otto von Nordenskölds äventyr i Antarktis. Eftersom deras fartyg skruvades ner av packisen, tvingades de övervintra två vintrar nere i Antarktis, innan det argentinska fartyget "Uruguay" räddade dem.

Vädret är nu soligt och havet har lugnat ner sig betydligt, vilket gör färden över öppet hav betydligt mer angenäm. Eftersom vi redan tillbringat ungefär fem dygn på öppet hav, känns dessa transporter ganska tråkiga. Men å andra sidan har vi kommit till platser som inte så många människor besökt!

Med på resan finns ett antal kineser. De utmärker sig genom att utnyttja de finaste kameror som finns; flera har den digitala versionen av Hasselblad (minst 250 000 kr per styck) och Nikons flaggskepp D4. De fotograferar mycket intensivt, så de har säkert massor med minneskort med sig. Och så följer de anvisningarna från våra guider lite si och så! Men sedan vår senaste Kinaresa, så vet vi att kineser ofta är lite "busiga" till sin läggning! Om man nu vågar generalisera 1,3 miljarder individer!?

Klockan 15:00 lyssnar vi på ytterligare en föreläsning. Denna gång om Antarktis. Utanför fönstret noterar vi att solen nu täcks av moln och att sjögången ökat något. Av fåglar noteras bl a vithakad petrell, blåpetrell, antarktisk valfågel och den vita fasen av sydlig jättestormfågel. Ocean Nova stävar med 10 knop mot den Antarktiska halvön. Vi räknar med att nå dit den 5 november på eftermiddagen, så ännu har vi många timmar på öppet hav.

Dagens "recap" handlar om hur isläget är nere i Antarktis. Det är länge sedan istäcket var så stort som i år men allt talar för att vi kommer in på den antarktiska halvön. Vi räknar nu med att nå fram till Elefantön redan på morgonen den 5 november. Vi får även veta hur vandringsalbatrossen ruggar sin fjäderdräkt – att det sker symmetriskt på båda vingarna, så att inte flygförmågan skadas, och att ruggningen tar väldigt lång tid (många månader). En ung albatross som lämnar sitt bo är ständigt flygande i 5-6 år över världshaven, därefter når de land för att påbörja sin egen häckning. Vingspannet på en albatross är 3,5 meter (!).

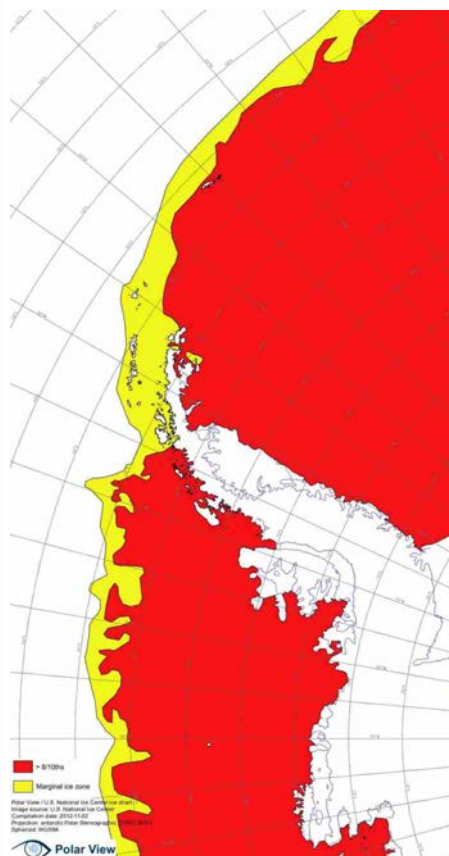
Någon har idag sett en kaskelotval på håll. Middag och sedan i säng – Sjön suger! Vi vrider tillbaka våra klockor en timme – och får därmed en timmes mer sömn i natt!

Dag 17 (söndagen den 4 november)

Väckning 06:30, ingen semesterresa det här! Har nog glömt att nämna att varje morgon startar med två kapsyler av antingen Gammel-

Brokpetrell (Kapduva)

Jättestormfågel

dansk eller Dr Nielsens bitter. Bara för att få fart på "livsandarna"! Natten har varit lugn och sjögången behagligt beskedlig. Det snöar utanför hyttfönstret, och lite julstämning infinner sig plötsligt! Tyvärr har vi ytterligare en dag till havs.

Jag byter ut minneskortet i mina kameror, för att "säkra hem" bilderna från Argentina, Falklandsöarna och Sydgeorgien. Har nu ett 16 GB-minne i vardera kameran.

Vid halvtiotiden rapporteras en val på babord sida om fartyget. Kaptenen stannar fartyget en stund, så vi kan se valens magnifika utblås. Den bestäms till en sillval (Fin whale) av de som kan. Jag får några bilder på "utblåset". Valarna är nu på väg söderut för att äta upp sig i antarktiska farvatten. I och med att fartyget ligger stilla, landar efterföljande fåglar på vattnet bredvid oss, så jag får några bra flockbilder på brokpetrellerna (ca 15 individer).

På eftermiddagen gör jag ett försök att få ytterligare några bilder på efterföljande fåglar. Det är hård vind och isbildning på fartyget, så man får gå försiktigt. På avstånd ser jag ett jättelikt isberg, flera kilometer brett! Jag ser även "utblåset" från någon val i fjärran. Den hårda vinden till trots får jag några hyfsade bilder på jättestormfågel och brokpetrell. Det går inte att vistas på däck någon längre stund, då kylan är bitande.

Vi ser fram emot morgondagen, då vi anländer till Antarktis. Efter två "sjödagar" känner man sig lite lätt rastlös! Det "kliar i avtryckarfingern", så att säga. En synnerligen "seg" dag går mot sitt slut!

Dag 18 (måndagen den 5 november)

Väckning redan kl 05:00, då vi efter en lugn natt på havet nu nått fram till **Elefantön** – och därmed till Antarktis. Vädret är mulet och det snöar lätt. Havet är nästan kav lugnt.

Elefantön och den udde där 22 man övervintrade tillsammans innan de blev räddade

Det blir mer och mer issörja när vi närmar oss ön, liksom vackra isberg från öns många glaciärer. Vi ser simmande åsnepingviner och hakremspingviner. Vårt fartyg går in mot den plats där Shackleton, eller rättare, hans 22 män stannade i drygt fyra månader innan de blev räddade av kapten Luis Pardo på ett fartyg från chilenska flottan 1914. Nu finns här en byst av kapten Pardo. Platsen heter numera Point Wild, efter Frank Wild, som var en av de strandsatta personerna i Shackletons expedition. Man har svårt att förstå att någon kunde överleva så länge på en så ogästvänlig plats som denna! Folk var segare förr i tiden!

Runt statyn och på de omgivande, snötäckta bergen finns små kolonier av hakremspingviner. Man förvånas över hur högt upp på klipporna de häckar – hur tar de sig ända dit upp med tanke på att de inte kan flyga?

Vi är det första fartyget som kommer ner till Antarktis den här säsongen.

Efter frukost klockan 07:00 mailar jag – via satellit - till Jola och meddelar att vi nu är på Antarktis och att allt är bra. Hoppas bara att mailen når fram!

Klockan 08:30 gör vi, liksom när vi kom till Sydgeorgien, en noggrann kontroll att vi inte medför frön eller andra ting i våra kläder och ryggsäckar, när vi stiger iland på Antarktis.

Strax efter klockan 11:00 gör vi en zodiakkryssning vid **Gibbs Island**. Solen tittar fram och den isande kylan är borta för ögonblicket. Vår zodiak tar oss över ett guppigt hav till den branta stranden av öarna. Trots att de branta bergen är täckta med snö har hakremspingvinerna redan intagit sina häckningsplatser. Ofta finns deras kolonier högt upp längs berget; vi ser hur de knegar uppför den branta sluttningen. Den vita snön, det turkosblå havet och de kritvita bränningarna ger upplevelsorna den friskaste av inramningar. Allt verkar så oförstört! Och allt är så onaturligt vackert! Detta är det kalla paradiset. Tänk att man har möjligheten att komma hit och se allt detta!

Hakremspingvinernas koloni vid Gibb's Island

Vi ser flera pingvinkolonier och totalt kan individerna räknas i tiotusentals! Förutom pingviner noteras antarktisskarvar (*Phalacrocorax bransfieldensis*), ibland bara några meter ifrån vår zodiak (!), kritvita slidnäbbar och överflygande brokpetreller och sydliga jättestormfåglar, bl a den vita fasen. På en landtunga mellan två av öarna ser vi strandade isberg i turkosblått, hakremspingviner, skarvar och pälssälar. Efter en dryg timme återvänder vi till vårt fartyg för att äta lunch. Vi är mycket nöjda med utflykten och köttfärslimpan smakar extra gott efter all friskluft.

Efter lunchen fortsätter fartyget längs med **Sydshetlandsöarna**. Det är stora avstånd mellan öarna. Vi ser issörja i öster. Vädret är fortsatt lugnt. Enligt Olle Carlsson bildas ett nytt lågtryck här nere var 36:e timme och börjar sin vandring rund Antarktis. Vi har hittills haft tur med vädret. Vid 17:30-tiden passerar fartyget en jättestor flock med brokpetreller. Vi uppskattar antalet till en bit över 1 000 individer (!). Här finns även enstaka jättestormfåglar och svartbrynade albatrosser. Sannolikt finns det något matnyttigt i vattnet just här, där av ansamlingen av fåglar. Vi är på väg mot King George's Islands och befinner oss på 62:a breddgraden syd. Vi passerar ett jättelikt isberg, som följer strömmarna åt nordost.

Efter förmiddagens utflykt kan jag konstatera att jag har rätt utrustning med mig för att klara de ibland extrema förhållandena här nere. Dock skulle jag behövt en vattentät säck för min kamerautrustning. Att gå i sandaler ombord på fartyget känns bra.

I morgon väntar tre landstigningar på Sydshetlandsöarna. Den första redan klockan 05:30 (Aitcho Island), en på förmiddagen (Half Moon Island) och en sen eftermiddag (Deception Island). Hoppas

Hakremspingvinernas koloni på Half Moon Island

att det fina vädret håller i sig. Scopolaminplåstret byts ut ikväll. Vi noterar att det skymmer först en stund efter klockan 21:30, så långt söderut är vi nu.

Dag 19 (tisdagen den 6 november)

Väckning redan klockan 04:30. En timme senare tar vi vår zodiak in till den snöklädda stranden. Det är kavlungt och temperaturen är noll grader C. Gråa moln i olika nyanser täcker himlavalvet och gör på så vis snön än vitare. Landskapet är oerhört storslaget med öar, sund och höga berg. Vi är på **Aitcho Island**.

Vi finner ett flertal små kolonier av hakremspingviner. Det är väldigt ljudligt i kolonierna; pingviner som markerar revir och pingviner som parar sig. De små hakremspingvinerna är både totalt orädda och oerhört söta att titta på, speciellt när det är ute och spatserar! Jag tar en hel del videofilm för att visa deras rörelser.

Vi ser även ett 50-tal åsnepingviner, några storlabbar, enstaka jättestormfåglar, arktiska tärnor, dominikanertrutar och de helt orädda slidnäbbarna. Av störst intresse noterar vi dock en weddellsäl med diande unge. Den ligger på snön ganska nära vattnet.

Vi stannar en dryg timme innan vi far tillbaka till vårt fartyg – och den väntande frukosten.

Vårt fartyg lättar ankare och styr färden mot **Half Moon Island**, där vi genomför dagens andra zodiaklandning. Ön är två kilometer lång och ligger i skuggan av de bildsköna bergen och glaciärerna på den näraliggande Livingstone Island. Här ligger en argentinsk bas kallad Teniente Camarastationen, sannolikt inte bebodd för närvarande. Vi ser ett antal rödmålade hus och några radioantennor.

Kelptrut på vacker lavklädd sten

Antarktisk tärna

Liksom på den föregående ön är det gott om snö (en halvmeter), vilket gör vandringen på ön till en svettig historia. Vi ser gott om hakremspingviner men också storlabbar, dominikanertrutar, slidnäckar och arktiska tärnor. Några av pingvinkolonierna ligger vackert vid foten av färggrant lavaklädda klippor; Orange, gult och grått är några av färgerna.

Vi ser ut på bukten där vårt fartyg ankrat upp, att det dyker upp en leopardsäl alldeles intill en zodiak. Det är en stor säl med reptilliknande huvud; den ser grym ut!

Vi återvänder till fartyget för att äta lunch och noterar med tillfredsställelse att nu händer mycket under dagarna!

Sen eftermiddag når vi dagens tredje mål; En del av väggen på vulkanen **Deception Island** har kollapsat och dess innanmäte (calde-
ran) har vattenfyllts och skapat en naturligt skyddad hamn, känd som Port Foster. För att komma in till hamnen måste man ta sig igenom den 200 meter breda öppningen, kallad Neptun's Bellows. Det är en klippa i mitten, precis under vattenytan, och den ena sidan är för grund, så egentligen har fartyget bara 100 meter i bredd att navigera på. När man väl kommit in syns Whalers Bay på styrbord-sida. Idag finns här två baser som är verksamma; en spansk och en argentinsk. Vulkanen har haft utbrott 1967-69 och 1972.

Deception Island är vulkanisk

Antarktiska slidnäckar

Vi sätts iland på en strand med svart lavagrus. På flera ställen har snön smält bort och från strandkanten ryker det av hett vatten. När man känner på det är det nästan så att det bränns! Nere vid stranden möter ett flertal åsnepingviner och två weddellsälar.

Det som annars dominerar hela stranden är de förfallna byggnaderna av ett valkokeri; Stora, rostiga tankar, förfallna och grånande hus, rostiga verktyg, två gravplatser och en flyghangar. Whalers Bay var hamn för valfångstskepp så tidigt som 1905 och en brittisk bas byggdes 1941. Både basen och valkokeriet förstördes av ett lerskred under 1967-1969, då vulkanen hade ett utbrott.

Jag får fina bilder på dominikanertrut och antarktiska tärnor – de brukar häcka uppe på de rostiga verktygen, då snön smälter undan först här. Den här zodiaklandstigningen kan väl vädermässigt närmast jämföras med en vacker vinterdag med nysnö hemma i Sverige. Vi är det första fartyget den här säsongen som kommer ner till Antarktis med turister. Det lär även vara mer snö än vanligt vid denna tidpunkt på året.

Vi återvänder till vårt fartyg och äter en god, tre-rätters middag; det går ingen nöd på oss, som ni förstår! Vi stannar kvar i Deceptions skyddade hamn en bra bit in på kvällen – och går även en tur på isen, då fartyget "dockat" med havsisen.

Leopardsälen är nyfiken på zodiaken

Weddellsälar

Krabbitsäl

Dag 20 (onsdagen den 7 november)

Väckning klockan 07:00 och frukost en timme senare. Fartyget har förflyttat sig söderut under natten. När vi tittar ut genom vårt hyttfönster konstaterar vi att sundet är fyllt av drivis; nu känns det som om vi är i det verkliga Antarktis! Nordlig vind, 15 knots, noll grader, mulet men väldigt klart väder. Fick reda på att Barack Obama vunnit det amerikanska presidentvalet, vilket hälsas med tillfredsställelse av de flesta av oss!

Vid niotiden gör vi dagens första zodiakkryssning vid **Enterprise Island** i Wilhelmina Bay. Här ligger vraket av valfångarfartyget Guvernören. Fartyget fattade eld år 1915 och kördes på grund för att rädda män och utrustning från att förstöras. Ingen omkom i branden. Platsen var en gång "matsal" för valarna och därför jaktplats för valfångare.

Med vår zodiak kryssar vi fram i ett landskap fyllt av vita och turkosblå isberg och runtomkring oss reser sig snöklädda fjälltoppar – ett fantastiskt landskap av is och snö! Vi ser en flock om drygt tio krabbitsälar på ett isflak och lite senare några weddellsälar. Av fåglar noteras kritvita ispetreller, dominikanertrutar, antarktistärnor, jättestormfåglar och antarktiska skarvar. Efter ett tag börjar det snöa kraftigt, vilket om möjligt gör landskapet än mer vitt! Vi ser "snöbakterier" på några av de små isbergen; isen färgas då åt det gula eller röda hållet. Efter drygt en timme återvänder vi till fartyget efter en synnerligen frisk tur!

Strax efter det att vi kommit ombord är det några som ser 2-3 hopande Arnoux's beaked Whale. En valart som är väldigt sällsynt!

Efter lunchen fortsätter vårt fartyg ner i Errera Channel, en vacker och trång passage mellan Rongé Island och Arctowski Peninsula. Vårt fartyg ankrar upp i passagen och vi far med zodiaken in till **Cuerville Island**. Här finns en av världens största kolonier av åsnepingviner. Vår zodiak kryssar fram mellan stora och små isberg och över turkosblått vatten med stort siktdjup, vi passerar ett grunt sund och kommer till en lämplig landsstigningsstrand. Uppe i de höga bergen hänger stora glaciärer i branta stup. Solen kommer fram och förvandlar det mäktiga landskapet till ett paradys. Just när vi stiger iland kommer en oändlig rad av åsnepingviner vandrande längs den snöklädda stranden. De kommer i tusentals, vandrande längs "Pingvin Highway" – en mäktig syn att se alla dessa vackra pingviner. Bland alla dessa åsnepingviner upptäcker man en adelpingvin.

Vi finner åsnepingvinernas koloni lite varstans, de väntar nu bara på att snön ska smälta, så de kan påbörja häckningen om några veckor. På Sydgeorgien hade de ju redan påbörjat häckningen när vi var där. På stranden ligger även två krabbitsälar. Där stenar går i dagen finner jag olika lava- och mossarter och även Hairy Grass, annars är det inte mycket som växer på Antarktis.

Av fåglar noteras det vanliga, nämligen ispetrell, dominikanertrut, jättestormfågel, storlabb och mängder med antarktiska tärnor.

Efter denna utflykt till en av de vackraste platser jag sett, far vi efter två timmar åter mot fartyget. Det blir en relativt blöt hemfärd, då vinden och vågorna piskar upp vatten i vår zodiak. Men vi har ju bra kläder, så det blir inga problem.

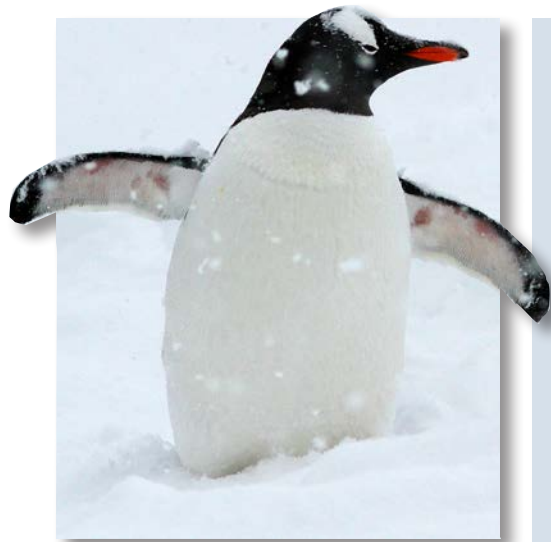

Äsnepingvinerna besätter sina häckningsplatser - en unik upplevelse!

Efter middagen gör vi en zodiakkryssning i **Paradise Harbour** med start klockan 20:30. Vinden har mojnät, så det blir en behaglig kryssning. Vi börjar med att stiga iland på den antarktiska kontinenten, nämligen på den plats där Argentina har en bas. Basen utnyttjas inte för tillfället, så ett hundratal äsnepingviner har slagit sig ner där för att häcka. Vi kör sedan med zodiaken längs de klippiga stränderna, observerar en koloni med antarktiska skarvar, häckande brokpetreller, arktiska tärnor och sydliga stormfåglar. Vi ser även enstaka exemplar av jättestormfågel, den vita fasen (10% av populationen är just vita). Vid några tillfällen ser vi även två simmande krabbätarsälar. Vi kommer också till en väldig glaciär, som vi ser när den kalvar; ett stort stycke is ramlar ner i havet med ett dovt dån.

Det blir en stämningsfull tur i ett stelfruset – men vackert – landskap. Efter drygt en och en halv timme återvänder vi till fartyget. Värmer våra frusna kroppar med het chokladdryck och kryper ner i sängvärmen! Vi uppskattar vårt varma "hem" i en värld av kyla, snö och is.

Åsnepingviner i snöyra

Leopardsäl i snöyra

Dag 21 (torsdagen den 8 november)

Väckning 04:30. Sista dagen i Antarktis! Svag vind, en grad plus, snöfall. Vi är för närvarande i **Neko Harbour**.

Klockan 05:30 sätts zodiaken i sjön och vi far in till det antarktiska fastlandet. Det snöar ymnigt, så det är inte mycket av landskapet vi ser. Väl inkomna till stranden upptäcker vi en leopardsäl, som ligger alldeles nära oss; den stannar kvar under hela tiden vi är på stranden och är väldigt nyfiken av sig. Den är dock inte lätt att fotografera i det kraftiga snöfallet. Längre upp längs sluttningen finns ett flertal kolonier av åsnepingviner. Vi får rejäla snöbilder på både pingviner och människor. Efter en dryg timme återvänder vi – som snögubbar – till fartyget. En synnerligen frisk morgonutflykt är tillända! En kopp varm choklad gör susen, och lockar "livsandarna" åter!

Några modiga medresenärer badar bland isflaken utanför fartyget; Ser ruskigt kallt ut och är inte alls i min smak.

Vi äter brunch klockan 09:00. Försöker mejla till Jola men vi kommer inte ut på internet idag. Försöker igen senare.

Vid tolvtiden passerar vårt fartyg genom mängder med packis samtidigt som solen skiner över ett absolut fantastiskt landskap av vatten, is och snö. Tror att jag aldrig sett något vackrare, oerhört imponerande! Vi ser åsnepingviner i vattnet och sydlig stormfågel, ispetrell, dominikanertrut och tärnor i luften.

Vid **Melchior Island** sätter vi zodiakerna i sjön och ger oss av på en kryssning under nästan två timmar. Vi kryssar fram bland fantastiska isberg, kommer nära dominikanertrutar och skarvar. Vi går även ut på lite mer öppet hav och möts av djupa dyningar med eller utan issörja. Zodiaken är ett fantastiskt färdmedel! Vi går nära både isberg och märkliga klippformationer. Någon av medpassagerarna i en av de andra zodiakerna har sett en leopardsäl.

Strax efter klockan 15:00 börjar färden över **Drakespassagen** till Ushuaia – vårt antarktiska äventyr är slut för den här gången. Scopolaminplåstret byts ut mot det sista under denna resa. Nu har vi två dygn till sjöss över ett av världens mest fruktade hav. Vi håller tummarna för en lugn överfart!

Dag 22 (fredagen den 9 november)

Väckning klockan 07:00. Natten har varit "gropig" men det gör inte så mycket, då man ändå ligger ner och vaggas till sömns av fartygets rörelser.

Kelptrut markerar revir

En spännande zodiaktur vid Melchior Island

Vid 14-tiden är vi i mitten av **Drakepassagen**, våghöjden är cirka 8-12 meter och fartyget rullar rejält. Som vanligt följer fåglarna fartyget; jättestormfåglar, brokpetreller, ispetreller, antarktisk valfågel, havslöpare, vandringsalbatrosser, sydliga stormfåglar och några enstaka svartbrynade albatrosser samt minst två ljusryggade sotalbatrosser. Vandringsalbatrossen är väldig i sin storlek och glider fram över vågorna med minimala vingrörelser. Den är verkligen världshavens elegant - och gigant!

Den höga sjögången gör att man helst ligger i sängen och tar det enbart lugnt; det är svårt att förflytta sig på fartyget. Äter frukost, lunch och middag och hoppas att tiden går fort! Det här är en klart "förslöande" aktivitet. Eller möjligen ett sätt att vila upp sig efter en synnerligen händelserik semester. Att stå ute på däck och fotografera fåglar är för riskfyllt till följd av de djupa "rullningarna". Fartyget stävar på åt norr med en hastighet om drygt 11 knop. Det här fartyget gungar väldigt djupt i sidled.

Framåt sen eftermiddag tittar solen fram och gör att Drakpassagen ser lite mer beskedligt ut! Imorgon eftermiddag ska dock vädret bli sämre men då hoppas jag att vi inte har så långt kvar till den skyddande Beaglekanalen.

Äsnepingviner i vatten

Dominikanertrut eller kelptrut

Vi äter ytterligare en god trerättersmiddag och går sedan och lägger oss. Bara ett dygn kvar på havet – Skööönt!

Dag 23 (lördagen den 10 november)

Väckning klockan 07:00. Att duscha idag blir ett riktigt äventyr. Först och främst ska man försöka hålla sig på benen och sedan ska man jaga duschstrålen, som far hit och dit i takt med fartygets rörelser. Ett kort besök på däck avslöjar rejäla vågor, hård vind och snöfall.

Under dagen ökar vinden rejält och under eftermiddagen upplever vi en riktig "Kap Horn-storm", d v s 30 sekundmeter, över tio meter höga vågor och siffran 11,5 på Beauforts stormskala, som går från 1 till 12. Nu är det nästan helt omöjligt att förflytta sig ombord på fartyget. För en landkrabba som mig känns det lite skrämmande med den kraft som finns i vinden och i havet men som den fatalist man är tar man det hela med ro!

Omkring klockan 17 kommer vi in i skydd av två chilenska öar, vilket gör att vind och vågor avtar betydligt; "We have survived this storm", som vår expeditionsledare meddelar med viss lättnad i rösten. Solen tittar fram och "livet ler mot oss igen"! Folk kommer "utkrypandes" ur sina hytter och vi samlas i loungen för en genomgång. Efter genomgången, som handlar om resans avslutning, går jag ut på fördäck och känner "våren"; det är sju grader C, solsken och lite vind. Den ständiga, förlamande iskyln på Antarktis är förbytt till mer livsbejakande nivåer! Framför oss reser sig Eldslandets snöklädda fjälltoppar. Vi har kommit in i **Beaglekanalen**. Det är vackert.

Vi genomför den sista "recap" under resan. Alex McNiel - vår duktige expeditionsledare - sammanfattar resan och allt vi upplevt. Vi kan konstatera att vi har haft väldig tur med vädret, och därmed kunnat genomföra de flesta landstigningarna. Vi är alla väldigt nöjda med vad vi upplevt. Och också lite lättade över att allt gått bra och – inte minst viktigt – att vi slipper mer guppande på gropigt hav! Vi bjuds på champagne för att fira den lyckade expeditionen.

När vi äter en sista trerättersmiddag ligger fartyget för ankar i kanalens östra delar. En stor eloge till kockarna som – trots stormen – fixat till en delikat måltid! Hur bär de sig åt?? Solen skiner in från väster och alla verkar avslappnade och glada – jag tror att stormen tog på allas krafter. Vi tackar av personalen som skött om oss på bästa sätt.

När vi går och lägger oss vid tiotiden ligger fartyget alldeles stilla och på de omgivande stränderna har sydbokskogen just slagit ut, samtidigt som vi ser snöklädda fjäll i fjärran.

Termometern visar ofattbara tio plusgrader (!), d v s rena värmeböljan!

Dag 24 (söndagen den 11 november)

Väckning klockan 06:30. En halvtimme senare anlöper Ocean Nova **Ushuaias** hamn. Staden har vuxit sedan jag var här förra gången, och har numera 50 000 invånare. Vi tackar varandra för en spännande resa, lämnar vår trånga hytt (som varit vårt "hem" under tre veckor) och går iland. Äntligen fast mark under fötterna!

Vi får lite tid att vandra runt i stan och noterar att det är inget speciellt vackert samhälle, möjligen med undantag av strandpromenaden. Här finns ett stiligt monument över de soldater som stupade i Falklandskriget 1982. Här finns även en stor skylt som markerar att "Ushuaia is the capital of Las Malvinas", så argentinarna har inte gett upp hoppet ännu! Även om man 1995, i ett internationellt dokument, lovat att inte återta området med våld någon mer gång.

Det är soligt och vindstilla. Beaglekanalen ligger nästa blank. Av fåglar noteras jättestormfåglar, sydliga stormfåglar, dominikanertrutar, vackra delfinmåsar, en magellanskarv och sydamerikanska tärnor. Jag ser även några sydamerikanska vipor.

Klockan 12:05 går flyget till **Buenos Aires**. En resa som tar tre timmar drygt. Jag har under senare år noterat att antalet asiater ökat påtagligt i skaran av "världsturister", och den här flygresan utgör inget undantag; Det är i öster utvecklingen går framåt, vilket ger ett större välstånd, och ökade möjligheter att resa. I väster går det ju nästan åt det motsatta hållet.

När vi under eftermiddagen anländer till Buenos Aires noterar vi att våren nu är i sin fulla blom, cirka 23 grader och sol. När vi far till hotellet ser vi – nästan mitt inne i själva stan – ett omfattande slumområde. Det ser förfärligt ut och kommer som en överraskning för mig. Så var det inte förra gången jag var här! Det är människor som flyttat in från landsbygden för att finna (o)lyckan i storstan.

Under eftermiddagen tar vi igen oss, njuter av fastmark under fötterna och äter en god middag med ett rött, argentinskt Malbec-vin, som smakar utmärkt! Till följd av Scopolaminplåstret har jag varit "vinfri" i hela tre veckor, något av ett rekord!

Obeliskens i Buenos Aires

Lava och mossor på SydGeorgien
(alla tre bilderna)

Dag 25 (måndagen den 12 november)

Äntligen sovmorgon – vaknar först klockan nio, och känner mig utvilad. Efter en god frukost blir det en tims lång vårpromenad i **Buenos Aires** centrala delar. Solen skiner, det är 23 grader varmt och träden är nu fullt utslagna. Vilken välkommen kontrast mot den antarktiska kylan! Jakarandaträden är i blå blomning. I parkerna ligger uteliggarna och sover gott och på gatorna flödar soptunnorna över – Argentina mår inte riktigt bra för närvarande! För några dagar sedan var 9 juli-Avenyn fylld av demonstranter, som ogillade presidentens försök att mot konstitutionen bli återvald en tredje gång!

I en park med svartstammiga träd finner jag öronduvor, flera papegojor (sannolikt munkparakiter) och camposhärmtrast (mörk trastliknande fågel med rostbrun ton under).

Halv tolv tar vi bussen ut till den internationella flygplatsen och checkar in på rekordtid (mindre än en kvart). Klockan 14:40 lämnar vi Buenos Aires med British Airways och far åt nordost! Det blir en relativt behaglig flygning. Vi bjuds på biff av nötkött, vilken skall ätas med plastbestick. Det är nog bara i Argentina man vågar bjuda på detta; biffen är underbart mör och välsmakande! Efter några timmar kommer John Blund.

Dag 26 (tisdagen den 13 november)

Vi anländer till **Heathrow**, London en halvtimme före utsatt tid, 06:20. Solen går upp, 10 grader varmt och vindstilla. Jag tar farväl av medresenärerna som ska till Stockholm och tar själv planet till **Kastrup**, tåget till Häsleholm och taxi till Solbrinken. Borta bra men hemma bäst!

En argentinsk bas vid Melchior Island, begravd under vinterns snömängder

Epilog

När vi nu åter har fast mark under fötterna blir jag varse att i november 2007 sjönk ett expeditionsfartyg – Lindblad Explorer - nere i Antarktis, efter det att isen rivit upp ett hål i skrovet. Man fick under ordnade former evakuera fartyget, sätta på sig överlevnadsdräkterna och gå i livbåtarna. Efter ett antal timmar räddades man av ett annat fartyg.

Av detta förstår vi att man ska ha största respekt för vädrets makter i dessa extrema områden – och att alltid sätta säkerheten först! Något jag tycker man verkligen gjorde under vår resa!

Jag är mycket nöjd med resan, med alla upplevelserna, med både stillbilder och videofilm och den goda maten - Det blev ett riktigt äventyr!

Ett stort tack till våra guider från Polar Latitude och Polar Quest! De gjorde verkligen sitt yttersta för att våra upplevelser skulle bli så bra som möjligt!

Antarktiska tärnor förbereder häckning på de rostiga resterna efter valstationen på Deception Island

I denna soliga dalgång går kungspingvinerna upp och ruggar sin fjäderdräkt, Sydgeorgien

Grytviken är ett gammalt norskt valkokeri med ett modernt museum och brittiska administrationens säte

Vårt fartyg Ocean Nova har ankrat upp i en bukt på Sydgeorgien och vi har satt vår zodiak i sjön

Familjen elefantsäl, Prion Island

De små, virriga men rysligt nyfikna slidnäbbarna, Half Moon Island

Antarktiska tärnor, Deception I

Rödhuwad gås på Carcass Island, Falklandsöarna

Första landstigningen på det antarktiska fastlandet - stolta äventyrare!

Artlistan

Däggdjur

Antarktisk pälssäl
Sydamerikanskt sjölejon
Krabbätarsäl
Weddellsäl
Sydlig sjöelefant
Sillval
Sydkapare eller Sydlig rätval
Commersons delfin
Timglasdelfin
Ren
(Kaskelot)
(Knölval)
(Arnoux's beaked Whale)
Mara eller Pampashare
Guanaco

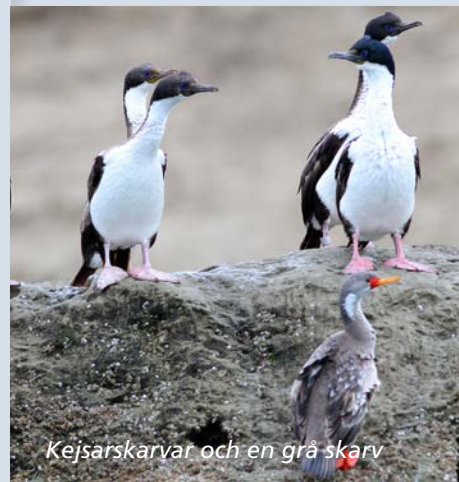
Fåglar

Kelpgås
Magellangås
Rödhuvarad gås
Magellansk ångbåtsand
Kortvingad ångbåtsand
Tofsand
Gulnäbbad stjärtand
Kungspingvin
(Adeliepingvin)
Hakremspingvin
Åsnepingvin
(Macaronipingvin)
Klipphopparpingvin
Magellanpingvin
Svartbrynad albatross
Gråhuvarad albatross
Vandringsalbatross
Kungsalbatross
Ljusryggad sotalbatross
Nordlig jättestormfågel
Sydlig jättestormfågel
Sydstormfågel
Brokpetrell
Ispetrell
Blåpetrell
Antarktisk valfågel
Vithakad petrell
Större lira
Havslöpare
Svartmagad stormsvala
Sydamerikansk skarv
Magellanskarv
Kejsarskarv

Antarktisskarv
Sydgeorgisk skarv
Grå skarv
Natthäger
Kalkongam
Strimmig karakara
Sydlig tofskarakara
Chimangokarakara
Magellanstrandskata
Sydamerikansk strandskata
Sydamerikansk vipa
Större slidnäbb
Antarktislabb (Brown Skua)
Delfinmås
Dominikanertrut (Kelptrut)
Sydamerikansk skrattmås
Sydamerikansk tärna
Antarktistärna
Silvertärna (ca 10 ex på is)
Tamduva
Mörkbrun cinclodes
Sydgeorgisk piplärka
Falklandsgårdsmyg
Sydtrast
Camposhärmtrast
Gulvingad patagonfink
Gråsparv
Sydsiska
Morgonsparv
Långstjärtad ängstrupial

Mindre nandu
Prakttinamo
Stordopping
Korpgam
Kungstärna
Örönduva
Munkparakit
Större kiskadi
Vitgumpsvala
Gråbröstad storsvala
Sydlig storsvala
Stare
Glanskostare

*Hade jag varit lite mer "kryssare"
kunde jag sannolikt "hängt in"
ytterligare ett tjugotal arter!
Men jag är ingen "kryssare" läng-
re, och trivs bra med det!*

Kejsarskarvar och en grå skarv

Ung elefantsälshane, lätt blodig

Magellangås, hane

PolarQuest

 POLAR
LATITUDES

Text, foto och layout:
Thomas Johnsson

Dagboksanteckningar från

Antarktis

Patagonien, Falklandsöarna och Sydgeorgien